

Izhaja vsako sredo ob 6 zjutraj. — Cena 38 Din za celo leto.
— Za inozemstvo 60 Din. — Posamezna številka 1 Din. —
V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din.

GLASILO J. K. Z.

Spisi in dopisi se pošiljajo Uredništvu Domoljuba,
naročnina, reklamacije in inserati pa Upravištvu
Domoljuba, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Boj proti korupciji na višku.

Naši poslanci vodijo že dve leti neizprosni boj proti Žerjav-Pučljevem centralizmu in belgrajski korupciji. Boj so zdaj zanesli v vse opozicijske stranke — celo v demokratsko stranko, ki je v jedru centralistična. Naši poslanci so tudi končno prepričali Radičevce, da ima od njihove odločnosti iz Beograda korist samo centralizem. Ker je podoben nauk dobil Radič tudi v Londonu, so se vendar Radičevci odločili, da pošljejo nekaj poslancev v Beograd. V ta namen je član Radičeve stranke že nesel gotovo število poslanskih poverilnic v Beograd. Seveda bo morala vladna večina te poverilnice še preje potrditi, kar bo trajalo še nekaj časa.

Ker pa ves boj proti belgrajski korupciji, nasilju ter Žerjav-Pučljevem centralizmu vodi SLS, je cela država z napetostjo pričakovala sklepa vodstva SLS, ki je imelo ta ponedeljek sejo.

Na tej seji je bila po daljši debati sprejeta sledeča resolucija.

Vodstvo SLS vzame poročilo strankinega načelnika z odobravanjem na znanje. Vodstvo z obžalovanjem konstatira, da je sedanji samosrbski centralistični vladni sistem tako v zunanji kakor notranji politiki države pokazal svojo popolno nesposobnost, da je s sramotno izročitvijo Reke Italiji oškodoval življenske interese države in ugled iste pred zunanjim svetom, da nima ne volje ne smisla za zaščito naših narodnih manjšin v inozemstvu, da je s svojo notranjo politiko storil vse, kar vzbuja nezadovoljnost in nevoljo ljudstva, da uganja in ščiti najgršo korupcijo, da brez stvarne potrebe, samo iz političnih nagibov, s parcelacijo Slovenije in Hrvatske razbija stare upravne edinice in stari, uživljeni in dobri upravni red, da s kulukom in tudi drugače uvaja reakcionarne, kulturne države nevredne upravne metode, da s krivičnim in nesocijalnim davčnim sistemom ubija blagostanje ljudstva in nje-

ga gospodarske vire, usiljevanjem srbščine in cirilice v šoli, uradu in javnem življenju žali naš narodni čut in ponos, zavira naš naravni narodni in kulturni razvoj in občutno otežuje javno upravo itd. itd.

Vse to dokazuje, da iz tega nevzdržnega in nevrednega kaosa vodi samo fundamentalna reorganizacija države na avtonomistični bazi, ko se bodo avtonomi slovenski, hrvaški in srbski narod sami vladali vsak po svojih prilikah in kulturnih potrebah. Zato vodstvo SLS poziva svojo parlamentarno delegacijo, da započeto, nam proti naši volji vsiljeno borbo brezobzirno in energično nadaljuje, dokler svojega cilja ne doseže in da se pri tem poslužuje vseh možnih in dovoljenih sredstev, čijih izbiro z zaupanjem njej prepušča.

Vztrajni in dobro premišljeni boj SLS proti centralizmu se zdi, da dosega svoje prve vspehe. Še se spominjamo nesrečnega Vidovega dne, ko je bil z glasovi slovenskih samostojnežev in liberalcev sprejet centralizem, ki je na široko odprl vrata najumazanejši korupciji. Takrat niti ziniti nismo smeli proti centralizmu. Ta korupcija, s pomočjo katere se je nadebelo kradel denar iz državne blagajne (mislimo samo na enega izmed mnogih: na Lazo Markovića), pa je postala tako nagnusna, da se je celo kraj čutil dolžnega nastopiti proti njej posebno potem, ko mu je dr. Korošec razložil, da taka korupcija pomenja konec Jugoslavije.

Ogromno je bilo delo, ki so ga izvršili naši vztrajni in nepopustljivi poslanci: javno mnenje, ki je stalo ostrašeno, nemo pod pritiskom belgrajskega centralizma, razgibati ter vzdigniti zoper belgrajsko vladodržco. Edini, ki še vztrajno drže na centralizmu, je dr. Žerjavovo Jutro in samostojneži, ki jim je centralizem prinesel velike strankarske pa tudi osebne koristi.

Končni uspeh, o katerem ne vemo, ali je blizu ali daleč, pa je odvisen od vztrajnosti slovenskega ljudstva. Kdor je zadovoljen s centralizmom, bo šel z Jutrom, Domovino in Kmetijskim listom, z dr. Žerjavom in Pučljem, kdor pa hoče končno svobodo slovenskega kmeta ter njegovo popolno samoodločbo, bo vztrajal do konca.

Kako bo s Kmetijsko družbo?

Liberalne intrige zaenkrat preprečene.

Našim čitateljem je znano, da je bil občni zbor Kmetijske družbe za Slovenijo, ki naj bi se vršil po odredbi vladnega komisarja 30. januarja, odgoden za nedoločen čas. Naši poslanci so namreč protestirali proti temu občnemu zboru, ker ni v skladu s pravili. Vlada v Beogradu je hotela potem vedeti natanko, kako je v resnici pri Kmetijski družbi, in ljubljanski uradi so morali poročati o raznih podrobnostih. Stvar se je — kakor navadno v naši državi — nekaj časa zavlekla. Ta čas pa so liberalni časopisi porabljali, da bi vplivali na vladne organe sebi v korist. Vpili so, da naši poslanci lažejo o Kmetijski družbi, izmišljevali so si, kaj da so naši v svojem protestu vse navajali, zraven pa so po svoji stari navadi sumničili, da se naši radi Kmetijske družbe prodajajo radikalom. Tudi njih poslanca, samostojni Pučelj in demokratski Reisner, sta obletovala radikalne ministre, da bi preprečila zmago pravice. Toda zaenkrat se jim je načrt ponesrečil. Vse izmišljotine in vse ponižne prošnje, da bi jim vlada pomagala še nadalje uničevati to kmetijsko ustanovo, so bile zaman. Tako očitno je bilo, da je naše stališče pravilno, da se je moral končno udati tudi radikalni minister. Občni zbor se vrši sedaj po 31. marecu, in sicer z novimi delegati.

Stara ljubezen ne zarjavi.

Večkrat smo v tem listu pokazali, da hočejo napraviti nasprotniki iz Kmetijske družbe svobodomiselnost trdnjavo. Namesto, da bi služila kmetiskim koristim, naj bi bila zatočišče raznih naprednjakov. To se je tudi v tem boju zopet jasno pokazalo. Komaj se je zvedelo, da minister ni nasedel liberalnim intrigam, že general vseh svobodomiselnih Žerjav poziva na odpor vseh naprednjakov. V svojem listu »Jutro« piše, da je naše delo za Kmetijsko družbo lopovščina (sodi namreč druge po sebi in mi navajamo samo olkani Jutrov izraz) in da se se bo združilo proti nam vse napredno seljaštvo. S tem je povedal, da bodo nabeli svobodomiselnici vse sile, da še nadalje

vladajo v Kmetijski družbi, in da bodo pravili nerazsodnim samostojnejem, da je to — v kmetško korist. Za naprednjaštvo se bodo gnali razni advokatje, uradniki, mešarji in drugi dobroznani »kmetijski prijatelji«, pa bodo rekli, da se gre — za seljaštvo. Tako bo spet zlimana napredna fronta. Vsi stari in novi liberalci, demokratje in samostojnejši, bodo složno proti ljudskim koristim kakor še vselej. Mi pa bomo imeli en dokaz več, kako resničen je stavek: Gliha vkup štriba. Morda se ob tej priliki odpro oči tudi kakemu samostojnejšu, da bo videl, kako je samostojen in napreden — pod Zerjavovo komando.

Ali bo še lažinaprednjaštvo vladalo v družbi?

Ali bomo mi to združevanje nasprotnih sil, ta boj proti kmetiskim koristim gledali brezbrizno? Radi lažinaprednjaštva, ki se je polastilo moči pri Kmetijski družbi, je res mnogo naših mož izgubilo veselje sodelovati pri Kmetijski družbi. Zgubili so zaupanje do tistih, ki so družbo vlačili v politične boje, kmetu pa niso nudili ničesar. Toda sedaj naj ve vsak naš somišljenik, da gre za to, da znova dvignemo Kmetijsko družbo, da postane res kmetška in kmetu v korist. Kdor je naš, ve, kaj ima storiti. Kdor hoče kmetu dobro, se ne bo odtegnil boju.

Zganimo se!

Naš narod je raztrgan na tri dele. To, kar imenujemo danes Slovenijo, je neznamen del onega, kar bi moralo biti naše, je telo brez srca in pljuč. Prazibelka naša, Koroška, nam je izgubljena in solnčna Goriska. Najboljše naše ljudstvo biva izven skupnega domovja in trpi nasilje in neznošno sramčenje.

Kdor ni nikdar živel v krajih, kjer bivata dve narodnosti, močna ena, bogata in brezvestna, skromna druga, pravična in siromašna, ta si ne more izmisliti strahot, ki jih slabejša narodnost trpi od močnejše.

Večina našega ljudstva je globoko narodno in pravna. In radi teh vrlin, ki jih je položil sam Bog v človeško srce in ki so ponos in dika vsakega posameznika, morajo Korošci in Geričani piti pelin, piti dan za dnem in — molčati. Saj beremo v časopisih, kakšno je njih življenje: Sole, ki so bile, zapirajo, novih ne dovolijo, društva razganjajo, mladino pa zapeljujejo k narodnemu izdajstvu z igrami in s knjigo. Na drugi strani pa vabijo naše ljudi v svoje vrste z denarjem in raznimi koncesijami, in skušajo pridobiti na svojo stran vse, od kmeta do učitelja, od odraslih do otrok.

Samo nekaj jih je, ki ne trpijo in ne marajo trpeti. To so izdajice, ki prodajo svojo narodnost in svoj glas ob prvi kritični priliki, ki se znajo prilizniti in prilagoditi vsakemu gospodarju, ki sprejemajo za svoja izdajstva judeževe groše in ki s ciničnim nasmeškom sejejo sovraštvo in razdor med krvnimi brati. To je izvržek naroda, ki ga nasprotnik plačuje in izkorišča, a ga celo on — zaničuje.

Toda s ponosom smemo reči, da med Slovenci ni dosti takih efijaltov. Naše ljudstvo onstran mej je trdno in pošteno in ne-

mo prenaša krivice, stiska bol vase in jo prikriva. Presiromašno pa je, da bi se moglo izdatno braniti, kajti za to je treba denarja, veliko, mnogo denarja. Kar zruši sovražnik, je treba zopet poklicati v življenje nazaj.

Slovenci! Oni onstran meja se zanašajo na nas. Kdorkoli od znancev pride tja, vsakega obkolijo in nemogoče je popisati pogledov, vprašujočih in polnih upa in bojazni, ki tipaje begajo po ustnih prišleca in prodirajo do dna srca. Kdor ni živel na narodni meji, ta ne ve, kaj je duševna beda.

Pri nas imamo dvoje društev, ki delujeta za naše prodane in ogoljufane brate — Slovensko Stražo in Jugoslovensko Matico. Prva nam je dobro znana, saj ima marsikatero naše prosvetno društvo tudi odsek Straže. Bolj tuja nam je bila doslej Jugoslovenska Matica. Toda treba je, da obrnemo pozornost odslej tudi na to društvo. Zakaj močna in razpredena po celi Jugoslaviji, je poklicana v prvi vrsti ona, v kateri so včlanjeni Slovenci brez razlike strank, da se zavzame za naše brate in jim pomaga. In to svojo nalogo že tudi vrši in velikanška je podpora, ki jo nudi Koroščem in Primorcem. V svrhu organiziranja narodno obrambnega dela v krščanskih društvih je bila poklicana v Jugoslovensko Matico gospa doktorica Angela Piskernik, ki jo vsi poznamo kot našo vrlo somišljenico in ki nam je poleg naših odbornikov v Jugoslovenski Matici (Finžgar, Ehrlich, Velikonja, Kopač in mesto krškega škofa dr. Srebrnič dr. Breclij) gotovo jamstva dovolj, da bo postopala Jugoslovenska Matica slej ko prej strogo nestransko. Zato je treba, da stopimo z njo čimprej v stik.

Krščanska društva, podpirajte Matico od svoje strani in ji pridobivajte članov. Nič lepšega si ne morem misliti, kakor daleč na okrog razširjeno organizacijo, ki je vsem političnim strankam v Sloveniji skupna in katere cilj je delo za naše zaslužjene brate v zasedenem ozemlju. Jugoslovenska Matica je razposlala okrožnice za narodni davek. Preberite jih in pristopite nemudoma k njeni podružnici, da doprinesete na ta način oni davek, ki ga kot človek in Slovenec plačati morate.

Gremo na delo i mi. Pokažimo, da ljubimo slovenski narod, katerega hčerke in sinovi smo. Ničve več naj nam ne predbacija, da sicer izborna znamo skrbeti zase, za bedne brate pa da nimamo ne ljubezni, ne časa, ne denarja.

ZOPER SLABOKRVNOST, BLEDICO, SLABO PREBAVO in OSLABELOST vsake vrste priporočajo zdravniki najbolj aromatično **ŽELEZNATO TINKTURO**, ki jo izdeluje lekarna na Vrhniki. Ista ne kvari zob in je izvrstnega okusa, zato jo včlovajo z najboljšim uspehom odrasli in otroci. Pol-litrska steklenica stane 20 Din (80 kron). Razposilja se zaradi izkoriščanja poštne najmanj 3 steklenice. — Pišite na lekarno pri **ANGELU VA. RIHU** na VRHNIKI 689

Priporočamo vsem rodbinam Kolinsko ciklo-riho, izvrsten pridatek za kavo.

Pfaff šivalni stroji

so najbolj priporočljivi. — Cene solidne.

Plačljivo na obroke.

IGN. VOK

LJUBLJANA & NOVOMESTO.

PO SVETU

SSSR (Rusija). Kakor znano obstoji današnja Rusija iz zveze (federacija) 82 sovjetskih republik, ki priznavajo Moskvo kot svoje skupno državno in nacionalno središče, v svoji notranji upravi pa so popolnoma avtonomne. V zadnjem času se je pridružila tej zvezi nova republika, ki se je s privoljenjem Moskve osnovala v Povolžju, kjer živi še izza carice Katarine II. jako veliko nemških naseljencev. Nova republika z glavnim mestom Pokrovsk obsega 14 okrajev. Nemški, ruski in ukrajinski jezik uživajo popolno enakopravnost. — Uradno sovjetsko glasilo »Izvestja« (= Poročila) javljajo, da se Rusija ni nikoli odrekla in da se tudi nikoli ne odreče Besarabiji, bivšf carski guberniji. Besarabija ne je po boljševiškem prevratu v jeseni 1917 proglasila za neodvisno državo. Njen parlament pa je l. 1919 pod romunskim vplivom proglasil zedinjenje Besarabije z Romunijo. Čeprav so vse to antantne države priznale, zadeva vendar še ni končno-veljavno rešena, kakor priča gornja uradna moskovska izjava. Iz vsega tega pa je tudi jasno, da še ni upati na kakšen sporazum med Rusijo in Romunijo, ki ne kaže prav nobene volje, da bi se odrekla tej plodoviti, narodnostno mešani pokrajini. — Zvezna vlada avstrijske republike je 25. pr. m. pravno priznala sovjetsko vlado. — Tudi naša belgrajska vlada je naročila svojemu berlinskemu poslaniku, dr. Balugdžiću, da pripravi vse potrebno za vzpostavitev diplomatskih zvez z sovjetsko Rusijo.

Anglija. V zbornici je bil 1. t. m. sprejet predlog, ki daje vsem ženskam od 21. leta dalje volilno pravico v samoupravna zastopstva. Doslej so smele voliti le ženske nad 30 let stare. Ženske bodo odslej tvorile na Angleškem znatno močnejši del volivcev (12.400.000 proti 10.500.000). Za gornji predlog, ki znatno razširja žensko volilno pravico so glasovali člani delavske stranke in konservativci; proti pa so glasovali liberalci.

Italija. Za državnozborske volitve, ki se vrše 6. aprila t. l. je bilo vloženih skupno 138 kandidatskih list s 1354 kandidati. Poslanskih mest je 535. — Za različna javna dela v Zadru (nekdaj glavno mesto Dalmacije) je nakazala Ital. vlada 2 milijona lir. — Od 14.—23. pr. m. se je vršila v Rimu mednarodna konferenca za pomorsko razorožitev. Na njej so bile zastopane skoro vse države sveta, posebno mnogoštevilno je bilo zastopano Društvo narodov. Izmed slovan. držav sta bili zastopani edino Rusija in Češkoslovaška. (Jugoslavijo je na morju razorožila že Italija.) Uspehov ta konferenca ni prinesla bogvejak.

Belgija. Mednarodni pomen se pripisuje odstopu Theunisove vlade, ki je 27. pr. m. odložila svoje posle, ker je zbornica s 97 glasovi proti 79 odklonila trgovinsko pogodbo med Belgijo in Francijo. Odstopivša vlada je bila sestavljena iz članov katoliške in liberalne stranke, v opoziciji

(Dalje glej na naslednji strani spodaj!)

NOVICAR

d Naš največji sovražnik. V naši državi se popije letno vina za 1632 milijonov dinarjev, piva za 1248 milijonov Din, žganja za 1320 milijonov Din. Torej v skupni vrednosti 4200 milijonov dinarjev ali 16 milijard 800 milijonov kron. Največ se spije v Sloveniji, kjer pride na enega prebivalca 10 l vina, dočim pride v celi državi na glavo samo 17 litrov. K stroškom 16 milijard se prištejejo tudi radi pijanosti zamujeni delavni dnevi, ki znašajo nad 51 milijonov in oškodujejo pivec za 1276 milijonov Din. Stroški za bolezni, pravde, norišnice in ječe, ki pridejo za alkoholom, niso všteti. Poleg tega neizračunljiva duševna škoda: ljudje, ki pijejo, so vedno suženjskega duha, za skupno delo nezmožni in brez smisla. Če bomo Slovenci ostali pri teh številkah, nam tudi avtonomija ne bo dosti pomagala, zakaj pijančevanje in zapravljivost tudi največjega bogatina vodita v propad.

d Največji gospodje v državi so brez dvoma upravni svetniki Trboveljske družbe. Na predlog naših poslancev je Narodna skupščina sklenila, da se morajo plače rudarjem povišati. Toda gospodje pri Trboveljski iz tega sklepa norec brijejo. Na ponovno pritožbo naših poslancev je minister Srskič sam priznal, da se Trboveljska družba nečrjeje. Obljubil je, da bo stopil gospodom malo bolj na prste. Seveda stvar je ta: stari Pašič — mladi Pašič — Praprotnik — Trboveljska, to je trdno zvarjena veriga. Minister Srskič naj se pa na glavo postavi.

d Ali ste se že vpisali v Mohorjevo družbo? Opozorjamo vas, da to prav gotovo storite. Dobra knjiga v hiši veliko hudega zabrani. Kjer se veliko bere, se malo popiva. Prihranek je mnogo večji kot 20 Din, kar znaša udnina za Mohorjevo družbo.

d Iz Westfalskega sta prišla dva zastopnika ondotnih Slovencev, da posredujejo pri oblasti in raznih podjetjih za rudarje, ki se bodo vrnili v domovino.

d Novi zvonovi. Župna cerkev v Potomu pri Kočevju je dobila 3 nove bronaste zvonove (a e es) iz Maribora. — Podružna cerkev sv. Miklavža na Zepreci pa tri jeklene zvonove.

d Opozorilo. Brazilska vlada namerna znatno podpirati naseljevanje tujih delavcev. Opozorjamo, da je delo v brazilskih kavinskih plantažah, kjer vsi izseljenci delajo, tako naporno in slabo plačano, da Evropejci dosledno omagajo.

d Odločen boj proti alkoholu bojujejo ameriške Zjedinjene države. Ustvarili bodo posebno brodoge, ki bo na morju prežalo samo na tihotapece, ki uvažajo alkohol v državo.

d Za župana v Novem mestu je izvoljen advokat dr. Režek.

pa so bili socialisti, ki jih vodi znani voditelj 2. internacionale, Vandervelde, dobri prijatelj sedanjega angl. ministrskega predsednika Macdonalda.

d Svarimo. Liberalni brezverski učitelji vsiljujejo otrokom neki svoj otroški časopis »Zvonček«. Starši, proč z vsakim papirjem, ki je v zvezi z liberalnim učiteljem. Zakaj nikdar niso vaši otroci varni, kdaj se jim bo podajal strup namesto tečne hrane. S pomočjo zaenkrat še nedolžnega Zvončka hočejo svobodomiselci pripraviti ljudi na druge svoje časopise in na svoje svobodomiselne organizacije.

d Zopet ena banka. »Fruškogorska banka« v Novem Sadu je v likvidaciji.

d Za paškodovance po povodnji. Poročali smo svoj čas, kako so naši poslanci prisilili vlado, da je pristala na nujen predlog poslanca Sušnika, naj se takoj izvoli odbor za sestavo zakona o podpori po povodnji oškodovanim v Sloveniji. Odbor je bil izvoljen, toda vlada ni hotela sklicati seje. Sedaj so naši poslanci odločno protestirali proti temu zavlačevanju. Nato je predsednik res sklical sejo, toda centralističnih poslancev ni bilo blizu, ker so baje mislili, da je seja prihodnji dan. Naši poslanci so poslali pismen protest na predsednika narodne skupščine, obenem so pa predlagali, da vsak poslanec da iz svojega po 100 Din za oškodovane, s čemer so se načelniki posameznih klubov strinjali.

d 12 dni spala. V Belgradu je učenka 3. gimnazijskega razreda Angelina Vorkapić dne 12. februarja brez znakov kake bolezni in se ni prebudila celih 12 dni. Ves ta čas so jo pod zdravniškim nadzorstvom umetno hranili z mlekom.

d Veliki sneženi zameti so prejšnji teden po Hrvatskem in Srbiji ustavili mnogo vlakov.

d Smrtno se je ponesrečil v torek dne 26. febr. popoldne 16 letni skot, hlapec pri g. Alojziju Kristanu, p. d. Sečaku v Slatini hišn. št. 17 župnije Ponikva ob j. ž. Peljal je sedeč na saneh drva iz gozda. Ko se sani zadonejo ob zmrzlo krtino, se ob sunku prevrne spredaj pod sani, ki so mu pretrle prsni koš. Čez dobri dve uri je umrl.

d Obstrelil se je. Iz Suhorja se nam poroča: V nedeljo, 24. februarja se je obstrelil s samokresom 17 letni mladenič Fr. Stepan, posestnikov sin v Bušnji vasi 1. Krogla mu je šla pod levo rebro ter mu napravila nevarno rano. Drugi dan so ga odpeljali v bolnico usmiljenih bratov v Kandijo. Ne ve se gotovo, ali se je mladenič po nesreči, ker je orožje večkrat s seboj nosil, ali se je sam nalašč iz hude jeze, ker mu je oče isti večer branil iti na plesni venček. Vsekako pa tiči v tem tudi slaba vzgoja, ker mladenič se je zadnja tri leta učil kot čevljarski vajenec pri nekem svobodomiselnem mojstru, ki je učil svoje učence, da ni Boga, da ni večnosti, da človek izhaja iz opice itd. Torej starši, pazite dobro, kam pošljete svoje sinove učiti rodelstva.

d Utonil. Dne 13. m. m. je utonil v Dolincah pri Gradacu nad mlinom kmet Janez Pavlišič s Orešnjevca št. 18. Pokojni je hotel najbrž odrezati pri potoku ne-

kaj vrbovih vej in je pri tem zdrknil v vodo. Star je bil 61 let. Bil je veren in delaven mož. Naj počiva v miru!

d Glavo je vtaknil med dva vagona odbijača vpokojeni redar Adam Munik v Osijeku. Glavo mu je popolnoma razdrobilo. V smrt ga je pa pognala beda?

d A. M. Naslova žal nimamo, ker smo dotično sporočilo povzeli po Christliche Volkszeitung, ki izhaja v Osijeku.

d 13 Slovencev ponesrečilo v ameriškem rudniku. Clevelandsko »Glasilo K. S. K. Jednote« z dne 13. februarja poroča o veliki rudniški nesreči, ki je zahtevala tudi 13 slovenskih žrtv in več Hrvatov. Milfordski rudnik v Crosbyju, Minn., je 5 februarja popoldne nenadoma zalila voda, ker se je v bližnjem močvirnem jezeru udrlo dno. Tačas je delalo v rovu 48 rudarjev. 7 od teh je stalo blizu lestve ob izhodu in ti so se pravočasno rešili. Vsi drugi so utonili. Med ponesrečenci so bili tudi Slovenci in Hrvati in sicer: Frank Zajc, Anton Slak, John Minarič (Mlinarič ali Majnarič), Mihael Bižal, John Jaklič, Peter Magdič, George Hočvar, Martin Valenčič, Mike Thomas (Tomec), John Mavrič, Joe Hrovatin in John Hlačar. Med rešenimi sta bila dva Slovencev: Frank Hrovatin ml. (njegov oče je utonil) in Mike Zakotnik.

d Poročil se je v Predosljah 27. februarja Janko Svetelj, gostilničar v Zgor. Brniku pri Cerkljah z Marijo Stular, hčerko lesnega trgovca in posestnika Stularja iz Srakovij pri Predosljah. Obilo sreče in blagoslova božjega!

PISMO IZ AMERIKE.

Iz Leadville, država Colorado nam piše naš rojak Rew. John Miklavčič, da je že sezidana nova cerkev sv. Jožefa v ondotni slovenski naselbini. 19. marca lani je prejšnja lesena cerkev ponoči ob 1. zgorela z župniščem vred. Stalo je mnogo truda in denarja, da se je na novo vse postavilo. Cerkev je zidana iz belorumene opeke v romanskem slogu in je krasna, lepša kot vse druge cerkve v mestu. Ima že lepo obhajilno mizo in 2 novi spovednici. Oltar je za silo. Prav kmalu bo fara kupila nove klopi in tri nove oltarje. Do 1. junija bo že vse potrebno v cerkvi, ko bodo prišli škof iz Denverja birmat in oltarje blagosloviti. Tukajšnji rojaki (100 družin) so revni, ker delajo za majhen zaslužek 3—4 dolarje na dan. Obleka in živila so v teh gorah silno draga. Vendar so zložili do 1. januarja za novo cerkev 19.200 dolarjev, kar je zelo veliko, za oltarje so pa še posebej dali 1300 dolarjev.

Mi živimo zelo visoko v gorah, po ameriški meri 10.200 čevljev nad morjem in dasiravno tako visoko, je podnebje precej mlo; ni ne hude zime, ne mraza, poleti pa ne vročine. Mesto je veliko kot Ljubljana brez predmestij in je ob dobrih časih štelo 42.000 ljudi, a danes jih je le še 4000. Več kot tisoč hiš je praznih ali zabutih. Najlepši del mesta je ulica z imenom Harrison. In kdor gre na Harrison, pravi, da gre v mesto. Tu so lepe stavbe in različne trgovine. Na koncu ulice stoji jako krasno sezidano poštno poslopje, ki je najvišja pošta na cellem svetu.

Kakor se druga večja ameriška mesta delijo na vzhodni in zapadni del, prav tako Leadville. Na zapadnem delu od glavne ulice živimo Slovenci, v mestu zgoraj in na

vzhodni strani pa Angleži in Švedi. Katoličanov nas je 3000, ki smo razdeljeni na dve katoliški župniji: Marijinega Oznanenja (angleška župnija), ki ima 2000 duš, in naša sv. Jožefa, ki šteje 1000 duš. K naši župniji ne spadajo samo Slovenci, ampak tudi Bošnjaki, Hrvati in Dalmatinci. Angleška katoliška cerkev je najvišja cerkev na svetu.

Imamo tudi razna podporna društva kot: sv. Jožefa, sv. Jurja in Matere božje — Marije Zrinjske. Nadalje so še društva: Planinski bratje in sestre, Zarja svobode. Ta društva dobro poslušajo in imajo precej denarja v blagajni, ker boleznj ni dosti v tem mestu.

Okolica Leadville je krasna. Obdajajo nas gore z večnim ledom pokrite in na vse strani nepregledni gozdi borovcev in smrek. V bližini je vse polno jezer večjih in manjših. Ob bregovih teh je jako bujno rastlinstvo, tu ti rastejo javorji in druga gozdna drevesa, vse vrste grmovje in gorske rože, katere so nekatere tako krasne, da jih nameravamo spomladi nasaditi okrog cerkve in župnišča. V jezerih samih pa mrgoli rib — postrvi. Naši ljudje kaj radi zahajajo do pozne jeseni k tem jezerom in lovijo ribe, ki so bolj okusne kot katerikoli kupljeno meso v trgovini. Po gozdih je pa polno zajcev, divjih mačk, srn in jelenov. Višje po gozdih nad mestom je pa toliko divjih kokoši in petelinov, da jih lahko loviš kar z roko. Jaz sam sem že prehodil več teh hribov, pa ne zato, da bi streljal divjačino, ampak zato, da sem iskal rož, posebno gorskih rož.

Vi ne veste, kako smo imeli lepe božične praznike. Vedro, jasno nebo, gorko solnce, brez vsakega vetra in nova okrašena cerkev — vse to je dalo sijaj rojstnemu dnevu našega Gospoda. Mašo smo imeli o polnoči in je prišlo toliko ljudi k maši, da vam ne morem povedati. V angleški cerkvi nimajo o polnoči maše, zato so katoličani prihili k nam, pa ne le ti, ampak prišli so k polnočnici presbiterijanci, luteranci, metodisti in episkopalci. Pa so tudi darovali za cerkev 750 dolarjev.

Tako sem vam danes nekaj napisal, prihodnjič pa še kaj več, posebno o ameriških razmerah na nekatere plati. Vsem prijateljem, znancem, dobrotnikom in sorodnikom pošiljam pozdrave in želim vsem srečno novo leto.

Ker mi je ob požaru 19. marca 1923 zgorela knjižica, kjer sem imel razne naslove na svoje prijatelje, prosim, naj mi pišejo in jaz bom vsakemu odgovoril. Moj naslov je: Rev. John Miklavčič, 424 West, 2nd Street Leadville, Colo. U. S. A.

MED BRATI ONKRAJ MEJE.

i V Št. Jaudžu v Rožu na Kor. se je vršil v začetku pretekli. meseca važen izobraževalni tečaj, katerega je priredila koroška Sloven. krščan. socialna zveza. Na tečaju so predavali znani koroški slovenski kulturnoprosvetni delavci. Tečaj pa je važen tudi vsled svojih dalekosežnih sklepov, ki so bili naloženi SKSZ. Glasom teh sklepov bo SKSZ osnovala zbirko znanstvenih knjig, ki bodo na razpolago voditeljem društev kot pripomoček pri sestavi predavanj; nadalje bo SKSZ sestavila seznam knjig, katere naj bi prečital vsak zavodni Slovenec; SKSZ se je tudi naročilo,

da naj gre še bolj kot dosedaj na roke društvom pri nabavi knjig. Gotovo najbolj važna pa sta naslednja dva sklepa: prvi naroča SKSZ, da sestavi podroben načrt za ustanavljanje fantovskih društev, drugi pa društvom, da osnujejo v vsaki fari žensko društvo, če pa to ne, pa vsaj ženski odsek v okviru izobraževalnega društva. En sklep pa se tiče verskega življenja v izobraževalnih društvih, katero naj se še prav posebno poglobi. — Živahno društveno delovanje pri koroških bratov nas navdaja s trdnim prepričanjem, da jim bodo kmalu zasijali lepši dnevi.

Dne 6. aprila t. l. se vrše o b č i n s k e v o l i t v e na Koroškem, na katere se tudi Slovenci skrbno pripravljajo.

i Volivni sporazum med primorskimi Jugoslovani. Za državnozbornske volitve 6. apr. t. l. so sklenili primorski Jugoslovani sporazum, na podlagi katerega se je sestavila jugoslovan. kandidatna lista, ki jo priobčujemo na drugem mestu. Medsebojni sporazum se je sklenil predvsem na podlagi tega, da je tržaško politično društvo »Edinost« priznalo goriško politično društvo »Edinost« in Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri kot stranki. Nadaljni pogoji so še: Obe pogodbeni stranki se zavezujeta, da bosta tako po skupnem volivnem odboru kakor z vsem svojim časopisjem in po paritetnih pokrajinskih odborih složno in enotno vodili volivni boj; vsi medsebojni napadi se za časa volitev opuste; kandidati, ki bodo izvoljeni, so brezpogojno obvezani, da se združijo v en sam parlamentarni klub in v vseh važnih vprašanjih nastopajo složno. Vrhovno vodstvo vse volivne kampanje je v rokah skupnega »Slovenskega volivnega odbora«, ki obstoji iz zastopnikov vseh treh društev.

i Jugoslovani v Italiji in državnozbornske volitve. Na volitve v rimski parlament, ki se bodo vršile 6. aprila t. l. pojdejo primorski Slovenci skupno s tirolskimi Nemci. Vzporeden nastop obeh narodnostnih manjšin je potreben zato, za zamorejo Slovani in Nemci sploh voliti. Stranka namreč, katere volivni znak (ital. contrasegno) ni predložen vsaj v dveh okrožjih, se ne more udeležiti volitev. Kljub tej vezavi list pa bodo Slovani volili svoje kandidate, tirolski Nemci pa zopet svoje. Po volivnem redu mora imeti vsaka kandidatska lista svoj poseben volivni znak, da jo spoznajo tudi tisti, ki ne znajo brati in pisati. V Italiji je ta znak nujno potreben, ker je zelo mnogo ljudi, ki ne znajo niti brati niti pisati, zato pa jim je treba naslikati, da zamorejo po sliki spoznati svojo kandidatsko listo. Pri zadnjih volitvah so imeli Jugoslovani lipovo vejico za svoj volivni znak, pri sedanjih volitvah pa bo skupen znak jugoslovanke in nemške kandidatske liste lipova vejica združena s planiko (Nemcem zelo priljubljeno cvetlico). Do 26. pret. m. je bil čas za vložitev kandidatskih list. Jugoslovani so jo vložili pri prizivnem sodnem dvoru v Trstu. Vsaka kandidatska lista ne sme obsegati več kakor 15 kandidatov in ne manj kakor 3 kandidate. Jugoslovani niso vložili popolne kandidatske liste, ampak so se zadovoljili z manjšim številom kandidatov; volivni red je namreč tako sestavljen, da že vnaprej zagotavlja fašistom večino poslancev. Nosilec jugoslovanke

kandidatske liste je dosedanji poslanec dr. Josip Wilfan iz Trsta; njemu sledo po redu: dr. Engelbert Besednjak, novinar, Gorica; dr. Ulikse Stanger, odvetnik, Opatija; dr. Stojan Brajša, odvetnik, Gorica; inženir Podgornik, Gorica in dr. Josip Bitežnik, Gorica.

Kakor Jugoslovani tako nastopijo tudi tirolski Nemci samo z eno kandidatno listo. Nosilec enotne nemške kandidatske liste je bivši poslanec dr. Tinzl, ki je vodil v Benetkah pogajanja z jugoslovanstvo stranko za vzporeden nastop. Poleg dr. Tinzla sta na kandidatski listi še baron dr. Pavel Sternbach, bivši tirolski dežel. odbornik in Ignacij Mumelter, kmetovalec.

VOJAŠKE ZADEVE.

v Fantom v Velesu. Z ozirom na Vašo pritožbo v Domoljubu in na poslanca Brodarja, je le-ta takoj šel v tej zadevi k vojnemu ministru, ki mu je izjavil, da je dotično naredbo, s katero se pridrže vsi, ki bi imeli biti že odpuščeni, še nadalje v službi, izdal radi nevarnosti vpada bolgarskih komitašev v naše ozemlje. Ker pa je ta nevarnost minula, je minister obljubil, da bodo takoj odpuščeni. Kar pa so služili preko roka, se jim bo vračunalo v orožne vaje.

v Vojaške vaje. Vojno ministrstvo sme vojaške obveznike vsako leto poklicati na orožne vaje. Orožne vaje trajajo:

1. za obveznike od 21. do 40. leta starosti vsako leto do štiri tedne;
2. za obveznike od 40. do 50. leta pa do dva tedna na leto.

Učitelji, profesorji in tudi dijaki se smejo pozvati na vežbanje le ob šolskih počitnicah, če ni nujne potrebe, da se to zgodi ob drugem času.

Če se pojavi nujna potreba, sme vojni minister pridržati na vajah obveznike, ki so odslužili svoj rok. Tako so n. pr. letos pri nekaterih polkih pridržali fante, ki so že odslužili rok na vajah, ki bodo trajale največ štiri tedne. O vsakem takšnem slučaju mora vojni minister obvestiti ministrski svet, ki izda o tem potrebno določbo.

VINSKI VZORČNI SEJEM V SEMIČU SE VRŠI V ČETRTEK, DNE 13. MARCA 1924.

Pozor! Preselitev!

Popolnoma varno naložite svoj denar pri

»Vzajemni posojilnici«

v Ljubljani — r. s. s. o. s.

ki se je PRESELILA iz hiše Uršulinskega samostana na Kongresnem trgu poleg nunske cerkve v lastno novo palačo na MIKLOŠIČEVI cesti poleg hotela »UNION«. — Hranilne vloge se obrestujejo

po 6 %

brez odbitka rentnega in invalidskega davka. — Vloge v tekočem računu se obrestujejo

po 5 1/2 %, vez. tudi po 6 1/2 %

VARNOST za hranilne vloge je ZELO DOBRA, ker poseduje Vzajemna posojilnica relativno večino delnic stavbe delniške družbe hotela »Union« v Ljubljani. — Vrhu tega je njena last nova lepa palača ob Miklošičevi cesti, več mestnih hiš, stavbišč in zemljišč v tu- in inozemstvu — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

POLITIČNI ZAPISKI

NAZMANILA

+ Občinske volitve. Govori in piše se o volitvah v oblastno skupščino, ki so še Bog zna kje; govori se o volitvah v belgrajski parlament, ki seveda bodo, a kdaj, tega ne ve niti Pašić. Gotovo pa je, da bodo letos občinske volitve. Iz zanesljivih demokrasko-liberalnih virov smo zvedeli: da se ti krčgi z vso paro pripravljajo na občinske volitve in da nameravajo razpeti vsa jadra, da bi na njihovih barkah priplulo kar največ občin v njihov pristan. Nadejamo se, da jim bo naše ljudstvo prav temeljito zmešalo račune in volilo v občinske odbore zavedne može, ki jim bo neoskrunjena občinska avtonomija prvi in zadnji pogoj. — Kdaj ravno bodo občinske volitve, še ni gotovo, vendar pa bo merodajen — kakor smo čuli — glede termina volilni zakon. Ker poteka triletna doba, utegne pasti pričetek občinskih volitev že v mesec april, gotovo pa v maj tega leta.

d Proračun je bil v narodni skupščini v generalni debati sprejet z glasovi vladne večine. Sedaj se vrši podrobna razprava, kjer bodo naši poslanci ponovno iznesli vse krivice in zapostavljanja, ki jih mora trpeti Slovenija po centralistični vladi.

p Proti kuluku. Znano je, da se v Sloveniji radi pretečega nastopa naših poslancev kuluk ne izvaja, dočim ga na jugu že marsikje izvajajo. Pač pa so morale občine napraviti spiske vseh kuluških obvezancev, kar je dalo ogromno dela. Radi tega je zopet nastopil poslanec dr. Hohnjec in pri tem zopet odločno izjavil, da Slovenci kuluka ne bomo delali in da so zato spiski odveč.

p Pogajanja za opozicijski blok, katerega namen je vreči sedanjo centralistično vlado, se bližajo h koncu. V pogodbenih točkah je izrecno dogovorjeno, da nobena stranka s tem ne izpreminja svojega programa. Ta določba je bila potrebna radi tega, ker so slovenski liberalci lagali po svojem časopisju, da je SLS sprejela demokraski program o samoupravi, ki pa ni dosti manj centralističen kot sedanja ustava. Radičevci se izjavljajo, da so pripravljene iti v Belgrad, Seveda bomo verjeli — ko bodo doli.

p Zmešani računi. Gospodarski strokovnjake dr. Žerjav je kot minister uredil prehrano za pasivne kraje. Za tistim sta pretekli že dve leti, pa računi so tako zmešani, da se živ krst ne spozna. Zato je minister dr. Pelš pri zadnji vladni seji prosil finančnega ministra, naj pošlje iz svojega urada najbrihtnejše knjigovodje, da bodo račune uredili.

p Pri sklepanju trgovske pogodbe naša država z Italijo postaja le-ta z vsakim dnem predrznejša in nesramnejša. Zahteva reči, ki so naravnost naperjene proti neodvisnosti naše države. Naši poslanci delajo na vse kriplje in venomer posredujejo pri vladi, naj varuje koristi našega poljedelstva, obrti in industrije. Na odločne zahteve (Dalje glej v naslednjem stolpcu spodaj!)

n Krajevna kmetska zveza Javor pod Ljubljano ima svojo redno sejo v nedeljo, dne 9. marca takoj po popoldanski službi božji v Javoru. Na dnevnem redu so važne stvari, zato se prosi obilne udeležbe od strani članov in drugih poštenih faranov. Za prostor, kjer se bo seja vršila, bomo že poskrbeli in na dan seje razglasili, ker radi neke ovire se ne more seja vršiti tam, kakor je bilo običajno.

n Okrajna kmetska zveza za Šmartno in litijsko okolico naznanja svojim članom, da se vrši njen občni zbor v nedeljo, dne 9. marca po prvi sv. maši v mali društveni dvorani. Člani, članice in vsi prijatelji organizacije se uljudno vabite, da se občnega zbora gotovo udeležite.

n Cerkveni koncert. V ljubljanski stolnici se bo vršil v sredo dne 12. marca ob pol osmih zvečer cerkveni koncert. Proizvajale se bodo naše najlepše večinoma dosedaj še neizvajane cerkvene pesmi, med pevsкими točkami pa bo na prelepih stolnih orglah igral prof. St. Premrl par večjih glasbenih umotvorov za orgle. Ti cerkveni koncerti imajo vsled svetega mira, ki ga nosijo na sebi in ki tako blažilno vpliva na človeško srce, veliko privlačno silo in vedno napolnijo stolno cerkev. Čisti dobiček je namenjen za orglarsko šolo, na kateri se šolajo naši glasbeno nadarjeni fantje za pevovodje in organiste. Ker ta šola nima od nikoder prave zadostne podpore, priporočamo vsem, da ji s posetitvijo koncerta vsaj nekoliko pomagajo. Vstopnina je izredno nizka: sedeži po 15, 12, 10 in 8 Din, stojišča pa po 5 Din. Vstopnice se prodajajo vsak dan v Jugoslovanski knjigarni.

n Na telovadni akademiji šentpeterskega Orla v nedeljo 9. marca ob 8. uri zvečer v Unionu se bodo proizvajale povsem nove telovadne točke; vmes govor in deklamacije. Sodelovala bo godba Dravske divizije. Predprodaja vstopnic v trgovini »Pri Ničmanu« v Kopitarjevi ulici. Naj nihče ne zamudi prilike, posetiti to prireditiv.

n Orlovski odsek na Vrhniki priredi v nedeljo 9. marca ob pol 8. uri zvečer v Rokodelskem domu telovadno akademijo. Vsi prijatelji orlovstva se vljudno vabite.

n Orliški kroček v Starem trgu pri Ložu priredi dne 9. marca telovadno akademijo z zelo zanimivim sporedom, ki obsega 16 točk. Vsi prijatelji poštenega razvedrila vljudno vabljeni. — Odbor.

n Izobraževalno društvo v Višnji gori priredi v nedeljo 2. marca ob 3. uri pop. v lastnem domu burki: »Zdravnikov strežnik« in »Čarodejna brivnica«. Vabimo domačine kakor tudi okoličane.

Prosvetni tečaj priredi kamniška podružnica SDZ za domžalsko okolico v nedeljo, 9. marca v Društvenem domu v Domžalah s sledečim sporedom: Ob pol 9.: Velik pomen društev; ob 10.: Sv. maša; ob 11.:

naših poslancev je vlada poklicala kot strokovnjake v Belgrad več Slovencev, med temi tudi ravnatelja Gospodarske zveze, g. Žarna,

Kaj naj v društvu delamo? ob pol 8.: Društvo in člani; ob 8.: Potopisne skioptične slike. Pridite vsi, ki se zanimate za življenje v naših društvih! Tečaj je zelo važen in zanimiv!

n Šmartno pri Litiji. Dne 19. marca na sv. Jožela dan po prvi sv. maši v šoli predavanje o sadjereji, ustanovni občni zbor Sadjarsko-vrtnarske podružnice za tukajšnja okolico. Prijatelji sadjereji se vabite, da se tega važnega predavanja udeležite.

n Podružnice Kmetijske družbe Semič, Kot in Štrekļevce v Belikrajini priredijo dne 13. marca v Semiču vinski vzorčni sejem za vsa semiška vina od Ručetnegore do Krvavčjega vrha, od Črnomlja do Metlike. Otvoril ga bo ob 12. uri (po prihodu ljubljanskega vlaka) zastopnik oddelka za kmetijstvo, višji kletarski nadzornik g. Fr. Gombač. Semičan lanskega pridelka je izredno dober in močan. Znano je, da je lega semiških vinogradov silno ugodna. Cene so nizke (od 19 K naprej liter). Obeta se silna udeležba kupcev posebno z Gorenjskega.

n Tečaj za gospodarske vajence. Gospodarske vajence sprejme državna kmetijska šola na Grmu za dobo od 1. aprila do 31. oktobra t. l. Sprejemni pogoji so: starost najmanj 16 let, telesna sposobnost, neporekljivost ter dovršena ljudska šola. — Prednost imajo kmetski sinovi, predvsem oni, ki ostanejo na domačem gospodarstvu. Gospodarski vajenci se uporabljajo za delo v vseh panogah šolskega gospodarstva, zlasti v sadjarstvu in vinarstvu in uživajo tudi teoretičen pouk pri delu, kjer so zaposleni. Za to dobivajo prosto hrano in prosto stanovanje ter majhno nagrado v denarju. Gospodarska praksa je izvrstna predpriprava za vstop v šolo s 1. novembrom 1924. Pri sprejemu v delo imajo vajenci prednost pred drugimi prosilci in sicer, ko izpolnijo ostale pogoje na prosta mesta. — Lastnoročno na celo polo pisane prošnje z priloženim krstnim listom, domovnico, zadnjim šolskim izpričevalom ter izpričevalom o moralnosti, je poslati do 20. marca 1924 ravnateljstvu drž. kmetijske šole na Grmu, v Novem mestu.

n Župni uradom na deželi se prav toplo priporoča samostansko predstojništvo oo. Frančiškancev v Spodnji Šiški pri Ljubljani, da bi mu dobili poštenega fanta, ki bi ime veselje za samostanska in cerkvena opravila. Zglasi naj se v ondodnem samostanu v Šiški.

IZ DŽOMBOLJA V BANATU, ki pade meseca marca pod Romunijo, je prejela zvonarna Strojnih tovarov in livaren d. d. v Ljubljani te dni to-le pismo: »Zvonovi so nam po trimajstrednem potovanju srečno dospeli. Ležali so 2 dni na postaji. Postaja je bila prava božja pot, ker je lepa oblika vabila vse, da si zvonove ogledajo. Od 12.000 prebivalcev jih je bilo 10.000 v sprevedu, ki je spremljal zvonove od postaje do cerkve. V zvonik smo jih srečno dvignili in sedaj se divi vse čistim glasovom, ki popolnoma soglašajo z ohranjenim zvonom A. Iz srca je prihajala zahvalna pesem, kakor izrekam tudi tvrdki iz srca najlepšo zahvalo svojih župljanov. Bog blagoslovi Vaše delo! — S posebnim pozdravom Franc Neff, dekan-župnik.

SIRON · DOMOVINE

RATEČE, PLANICA.

Ratečani že težko pričakujemo uveljavljenja sporazuma tičočega se meje med Italijo in našo kraljevino, zakaj hudo smo prizadeti in težko nam je prenašati šikane tujih obmejnih organov in stroge predpise za prekoračenje meje, kar je neizogibno, da zamoremo izkoristiti svojo posest onkraj meje. A vendar, kljub težavam, ki jih imamo, z razvedrili ne zaostajamo. Pridno obiskujemo našo izobraževalno društvo, ki ga vodi prezasluzni g. duhovni svetnik. 17. svečana smo predstavljali novo spevoigro »Mlada Breda«. Igra je zelo dobro umišljena in igralci so svoje težke vloge izvrstno vršili. Marsikateremu gledalcu je ob igrokazu postalo oko rošno, ker tako živo je zadelo vsakega v sree. Zelo dober vtis pri naših prireditvah napravi rateška narodna noša. To je noša, ki bi morala ostati ponos vseh naših deklet. Spoštujte jo, da jo ima skoraj vsako zavedno dekle.

VBLIKE LAŠČE.

V nedeljo 17. svečana smo imeli ob veliki udeležbi shod in občni zbor Okr. Kmetijske zveze, kjer nam je načelnik Okr. K. Z. g. Pogorelec pojasnil njen organizatorični program. Mesto zadržanega narodnega poslanca Škulja nam je tajnik SLS podal poročilo sedanjega političnega položaja. Iz poročila smo zopet uvideli, da nam more boljše gospodarsko bodočnost prinesiti edino le avtonomija Slovenije. Razkril je tudi kupčije demokratičnih in radikalnih bank z slovenskimi dnevniki (»Jutro«, »Slov. narod«, »Narodni dnevnik«), s katerimi hočejo v korist svojih bank oslabiti že tako težko gnotno stališče kmetijskega stanu. Utrdila se je trdna stena naše »Kmetijske zveze«. — Na Matijev semenj je bilo prignano mnogo živine, posebno debelih volov; kupčije pa je bilo malo. Vzrok je ta, da ni bilo Italijanov; ljubljanski mesarji pa kupijo komaj nekaj neplemenskih krav. Če bo šlo naprej po tej poti, zadenejo kmeta težki časi, zakaj cena žive teže je šla od leta osorej pri kg za 40 kron dol. V obrambo kmetijskega stanu — tako je prepričanje mnogih modrih mož — bi morala carina na živino vsaj znatno ali popolnoma odpasti. — V našem trgu ordinira nov zdravnik dr. Mihelič, človekoljuben mož, kar pričča, da je že več ubožnih preskrbel brezplačno z zdravljenjem.

TOMIŠELJ.

Dobili smo nove jeklene zvonove, s katerimi smo zelo zadovoljni. — Tudi dobri časopisi so pri nas precej razširjeni, Domoljub je naš star prijatelj. A lahko bi ga imeli še več, pa jih je še vedno nekaj, ki pravijo, da so katoliški možje, a njih prijatelj je veri sovražni časopis. Kako to spravijo v sklad s svojo vestjo? — Tudi izobraževalno društvo smo že enkrat imeli, a je usahnilo, ker nimamo društvenega doma. Zato, dragi Tomišljanci, malo dobre volje in kmalu bo zrastel katoliški dom, ki bo čast župnije, veselje pa nam in našim otrokom, da ne

bodo iskali zabave samo v gostilni, kjer se zapravlja zdravje, čast in denar. Gostilno so neprimerno dražje, kot bi stal društveni dom.

DOL PRI LJUBLJANI.

Oglašamo se zopet po daljšem presledku, da omenimo par stvari, ki bi utegnile v javnosti zanimati.

1. V nedeljo pred sv. Matijem smo končali duhovne vaje za naše odrasle fante. Udeležba je bila prav obilna, dušna korist, upamo, bo pri večini trajna.

2. Naša posojilnica prav lepo napreduje. Stanje hranilnih vlog ob koncu leta 1923 je bilo 1 milijon 70 tisoč kron, kar je za naš mali okoliš prav čedna svotica. Bolj, ko se je boste domačini oklenili, večji bo letni čisti dobiček, ki se bo lahko porabil za vaše lastne potrebe.

3. Društveno življenje se normalno razvija, kakor je v manjšem kraju sploh mogoče. Preteklo nedeljo so fantje nastopili v dvojnem igrokazu »Vse naše in »Boj za letovišče«, kar bodo še enkrat ponovili. Gledati bo treba tudi, da se vpeljejo stalna predavanja vsaj enkrat na mesec. Tvarine, in sicer važne za naš čas je dovolj; prijatelji kršč. izobrazbe le skup, ker nevednost je draga reč. — Za potrebno informiranost v javnih zadevah skrbi prav dobro naš res izvrstno urejavni »Domoljub«, ki prihaja v župnijo v približno 100 izvodih. Beremo pa radi tudi nabožno berilo »Bogoljub« je okrog 80 izvodov in še »Ovetje«.

Čez oderuško davke tudi pri nas zadržavamo, ampak samo zabavljanje jih ne bo odpravilo, če se ne bo ljudstvo v celoti oprijelo vodilne ideje Slov. ljudske stranke — avtonomije. — Sedaj ljudje na lastni koži čutijo, kaj je centralizem: prej si marsikdo ni dal dopovedati. Ljudje sedaj tudi lahko spoznajo, če sploh hočejo misliti, kakšni prijatelji ljudstva so naši »samostojni«, ki so po svojih zastopnikih-poslancih glasovali za vidovdansko ustavo in s tem za srbski centralizem.

LOŠKI POTOK.

Počagoma se vračajo gozdni tesači s Hrvaškega. Zaslužili so različno: eni boljše, drugi slabše. Vzrok temu je iskati deloma, ker je zastoj v lesni trgovini, deloma, ker niso delavci organizirani in vsled tega se ne morejo tako trdno pogoditi z delodajalci. Ko so se nekateri vračali domov, so bili med vožnjo ukradeni za večjo vsoto denarja, okrog 40.000 K. Shranite bolje denar in pazite na žepne tatove. Vendar je hudo celo zimo delati, nazadnje pa ob ves denar biti. Sami dobro občutite, da je draginja še vedno občutna, podpirajte trgovce naše stranke in ne kupujte pri svojih nasprotnikih, ki v dejanju zaničujejo najsvetejšo svetinje. Držite se načela: Svoji k svojim! Sami vsak dan doživljate, naši politični nasprotniki se dostikrat med seboj ne ujemajo v marsikateri stvari; a kako so edini in složni proti nam. V tem oziru jih dajte posnemati, kupujte res od naših do-

brih trgovcev, in ne dajte se varati sladkim besedam nasprotnikov. Naše »Kmetijsko društvo« na Hribu je odnehalo pri manufakturnem blagu za 10 odstotkov. Pri živilih je tudi ogromno nižalo. Kriti so samo stroški. V tem pogledu čast g. poslovodju Dobeljaku in drugima, ki tako vzorno vodijo konsum. — Pa še nekaj! Toliko časa že prenašamo šikane tukajšnjega poštarja. Ima dvojno mero v uradu. Z našimi čezmerno strog, dočim njegovimi somišljeniki dolgo časa ostajajo v uradu. Našim strankarjem takoj vrne denar, oziroma dene na zapisnik, če količkej manjka, dočim od svojih sprejme. Dokazi so na razpologo. Zdi se, da ga je poštno ravnateljstvo postavilo v to, da bo z vsemi enako postopek, ne pa za sokolskega agitatorja in kulturnobojeznika.

PREZGANJE PRI LITJI.

V sedmi številki Domoljuba se je vendar oglašil zaradi pouka na naši šoli, ker že šesti mesec naši otroci izgubljajo čas zaradi brezbriznosti okrajnega šolskega sveta v Litiji in višjega šolskega sveta v Ljubljani, ker nam ne pošlje učitelja. Nevolja med ljudstvom pa se bo povečala — tako vse kaže — spomladi, če bomo res vendarle enkrat dobili učitelja, ker starši bodo rabili otroke doma za pastirje, pa jih bodo morali redno vsak dan pošiljati v šolo — če ne, bo pa zopet kazen za vsako zamudo kakor lani — sedaj po zimi pa zgubljuje čas doma, mesto da bi hodili v šolo. Pa je pri nas vedno tako, da smo skoraj vsako drugo leto brez učitelja, ker če že kateri pride, pride samo za eno leto, pa zopet gre, ker vkljub lepim ugodnostim v »hribih ni luštno«, a v ravninah bo pa kmalu imel vsak šolar svojega učitelja, toliko jih je. — Da bo konec tem razmeram na naši šoli, bi bilo najboljšo, da se uvede zasilna šola, kakor je v sosednjih farah (Štanga, Janče in Javor), da se bodo otroci naučili vsaj dobro pisati, brati in računati. Poleg drugih je pri nas sposoben tudi organist, ki je že bil na zasilni šoli za »šumaštrac« in kakor čujemo, se je že parkrat ponudil, da bi tudi pri nas rad nadomestoval učitelja. Torej? Boljše nekaj kakor pa nič!

VACE.

Kakor vsako leto tako bo tudi letos na Slemškem vsak petek o 9. sv. maša in pridiga. Vabljeni so častilci sv. križa tudi iz sosednih župnij v lepo cerkev na Slemškem, katera je bila preteklo leto vsa prenovljena. Tudi imamo še en sam zvon, katerega je pustila vojska; treba bi bilo še dveh. Prosimo, da bi se spominjali romarji sv. križa tudi zvonov na Slemškem. Župna cerkev je dobila letos dva bronasta zvonova, tako da imamo sedaj tri. Stala sta približno pol milijona kron.

ŠT. VID PRI LUKOVICI.

Dne 1. marca smo spremili k zadnjemu počitku starega mežnarja Tomaža Cerarja. Star je bil 89 let, najstarejši izmed vseh moških v občini. Rajni oče je bil enajst let vojak ter se vojskoval pod poveljstvom generala Radeckija. Prav rad je o tem govoril, kako so se vojskovali in kako so nastakovali Verono in druga italijanska mesta. Bil je pri vojakih celo gospod frajtar — pa še več bi bil lahko, pa nisem hotel

— tako je dejal. Rajni oče nam ostane v vednem spominu — njegovi duši pa želimo večni mir in pokoj.

IZ KRANJSKE OKOLICE.

Kranjski liberalci so najeli in plačali nekaj izgubljenih ljudi, ki jih naženejo ob pondeljkih, ko je v Kranju semanj dan, v gostilne med kmete, da zabavljajo in hujskajo ter agitirajo za centralizem in za protislovensko kapitalistično liberalno stranko. Svoje besede pa podpro s trditvijo: prihajam pravkar iz Belgrada in sem natančno poučen, dasi mož ni bil še dalj v svojem življenju kot pri Figabirtu v Ljubljani. Kranjskim liberalcem mi okoličani to-le povemo: od naših grošev živite in se redite. Za vsak krajcar ste od nas odvisni kot berač od dobrih ljudi. Zato si ne pustimo pljuvati po kranjskih ostarijah svojega prepričanja od vas najetih in plačanih popivačev. Če pa mislite, da to kljub temu lahko delate, bomo pa mi svoje groše samo fistim nosili, ki znajo spoštovati naše prepričanje. Ogoljufali ste nas že pri sokolskem domu, zanprej se pa ne bomo pustili vleči. Če vam je ljubo, da v vsaki drugi številki Domoljuba naštejemo najbolj zagrizene liberalne štacune, se vam to kaj lahko zgodi. — Nekaj okoličanov iz Šenčurja.

KRAŠNJA.

Neki liberalec je v Jutru 17. februarja grdo napadel našega gospoda župnika Knola. Ne moremo si misliti, da bi bil to storil kakšen pravi kristjan, pač pa človek, ki zaničuje duhovnike. Vse je sama laž, kar piše. Mi krašnji župljani tukaj izjavljamo, da imamo radi našega župnika. Seveda, brezverce na prižnici ne more kviliti in jim pove vse po pravici. Kar piše o organistu, o služkinjah, zvonovih in orgljah je vse izmišljeno. Najgrše pa je obrekovanje, da župnik zanemarja svojo službo in da se mladina pohujšuje pri tem. Na shodu se pa ni tepel gospod župnik, ampak znani pretepači iz Lok in Žirovš. Seveda nekaterim vrskim mladenčem ni všeč, ko vidijo, kako se v naši cerkvi vse v redu vrši. To mora biti znano tudi cerkvenim oblastem, zato je nesramnost, če piše Jutro, naj spravijo gospoda župnika do spomladi proč. Le še dolgo naj bode pri nas in naj tako vneto opravlja svojo dušno pastirsko službo. — Eden za vse.

RAKA PRI KRŠKEM.

Po skoraj enoletnem prizadevanju smo vendar tudi pri nas dosegli gospodinjski tečaj. Vodi ga ga. Minka Odlasek s pomočjo gdene Slavice Rogelj iz Ljubljane. Tečaj obiskuje 21 deklet iz Raške nekaj pa tudi iz sosednjih občin. Prišel se je 5. jan. in bo trajal do 9. marca. Učimo se mnogo koristnih in neobhodno potrebnih stvari, s katerimi bi se morala seznaniti vsaka, ki hoče kedaj postati dobra in praktična gospodinja. Razen gospodinjsva se učimo še tudi: vrtnarstva, sadjarstva, perutnistva, mlekarstva, vzgojeslovja in zdravstva. Dvakrat nas je obiskal tudi g. zdravnik dr. Gerlovič iz Brežic. Poučil nas je, kako ravnati z bolniki in se varovati nalezljivih in raznih drugih bolezni. Seznanil nas je tudi z mnogoterimi pripomočki in kako lahko in hitro pomagamo (Dalje glej v naslednjih stolpcih spodaj)

Dobro orodje.

Zima se bo jela poslavljeti in pomlad trka na duri. To je pa za sadjarja najvažnejši čas. Treba je saditi, precepljati in še marsikaj. Pri nekaterih sadjarskih opravilih je treba vzeti v roke posebno orodje, zlasti pri cepljenju ali požlahtnjevanju. Kako koristno bi bilo, ko bi znali n. pr. vsi večji šolarji, odrasli fantje in mlajši možje požlahtnjevati sadno drevje. Pa bi to tudi lahko znali! Saj ni treba drugega nego malo ročne spretnosti, nekoliko vaje in pa primerne orodja. In baš zaradi tega, ker ljudje nimajo orodja, se ta »umetnost« tako počasi širi in je dober cepilč tako redek. Kaj pomaga, ako se v šoli poučuje požlahtnjevanje, če pa fant nima kaj vzeti v roke. S čim pa naj cepi? Pipéc ni za to, drugega pa nimá. Tisto, kar prodajajo po prodajalnah in ponujajo krošnjariji, ni nič prida, ker nima prave ostrine. Za cepljenje je pa treba nožiča, ki reže kakor britev in ostrino tudi obdržl. Potrebujemo pa tudi škarje, žagico, brusni kamen in jermen, da skrhano orodje lahko pobrusimo.

Kako pa je to, da baš tega tako potrebne orodja ni, ko se vendar vse dobi, kar kdo hoče? Saj se dobi tudi to! Večina pa ne ve, kje. Pa drago je, da se boste kar križali, ko vam povem, da stane dober cepilni nožek z enim samim rezilom 50 do 60 dinarjev, z dvema reziloma 70 do 80 Din, boljše drevesne škarje 100 Din in še več. Pa še druga nepravila se pojavljajo pri tej reči. Če že kdo dobi po naključju kaj poštenega v roke, ne zna ravnati s takim dragocenim orodjem, pa ga zlomi, ali kako drugače pokvari ali pa celo izgubi. Dober cepilni nož ali prave vrste škarje itd. bi morali imeti za celo življenje, ako bi rabili tako orodje samo za tisto, za kar je narejeno, ko bi ga znali brusiti in ko bi ga spravljali na varno, ko ga več ne rabimo. Toda kako pa delajo s takim orodjem! Nož v žep (če tudi je strgan), režejo z njim vse, kar pride v roke: jabolka, kruh, palice, suhe veje, rabijo ga namesto svedra itd. Seveda je orodje kmalu topo,

sebi in drugim, kar je posebno važnosti za kmetško gospodinjstvo, ki dostikrat nima na razpolago zdravniške pomoči. Marsikdo pravi, da gospodinjskih tečajev ni prav nič treba, da prej so tudi kuhali, ko teh ni bilo in je to sama zapravljivost in domišljija, da bi se mogla kmetška dekleta še kaj drugega učiti, kot so se njih stare in prastare matere. To govore pa le tisti, ki ne vedo, koliko koristnih in potrebnih stvari tukaj izvemo. V nedeljo dne 9. marca 1924 bomo imele pa razstavo v prostorih raške grajščine. Prijazno vabimo vse, ki jih količkaj zanima, da naj pridejo v obilnem številu pogledat, kaj smo naredile. Kar smo se naučile, tega seveda na razstavi ne bomo mogle vsega pokazati, tu boste videli samo dela naših rok drugo se bo pa videlo pozneje v življenju. Bog živi! — Dekleta s tečaja.

oškrbano, brez konice itd. Sedaj pa hajdi z njim na brus, ki je za sekire in bradljel Parkrat se brus zasuče, pa je polovica dragocenega jekla proč. Če je takle posestnik dragocenega noža toliko srečen, da ga ne izgubi, ima čez leto dni izrabljeno škarpico, ki ni več za nobeno rabo. Prav tako delajo s škarjami, žagicami itd. Za takega je pipéc, ki stane kvečjemu 1 Din, pa ne dragocen nož.

Kdor hoče imeti uspeh pri svojih sadjarskih delih, zlasti pri požlahtnjevanju sadnega drevja, rož in drugih rastlin, naj se ravnava, kar se orodja tiče, po sledečih navodilih:

1. Kupi si najboljše orodje in ne glej na ceno! Ceno orodje je najdražje. Dobro jeklo je desetkrat dražje nego slabo. Svojemu namenu primerna izdelava tudi ni poceni. To ni kramarsko blago, ampak natančen izdelek iz najboljših sirovin.

2. Uporablaj sadjarsko orodje samo za tista dela, za katera je narejeno! Varuj ga kakor uro ali kak drug dragocen predmet. Takega orodja ne nosi vsak dan seboj! Kadar ga ne potrebuješ, ga imej skrbno shranjeno na varnem. Le tedaj ga vzemi v roke, ko greš na delo in ko ga izvršiš, orodje skrbno osnaži, zavij v papir in zopet shrani za drugo tako priliko. Kdor tako ravna, zanj orodje ni predrago, naj še toliko stane.

3. Vrtnarskega orodja: nožkov, škarij nikar ne brusiti na navadnem ostrem okroglem brusu! To je prav tako, kakor bi hotel britev brusiti poleg sekire. Rezilo dobrega noža je iz dragocenega jekla in se dela velika škoda ako bi ga brusili kakor sekiro ali drugo debelo orodje. Tako orodje drži jako dolgo ostrino. Kadar pa vendarle otopi, ga pobrusi na trdem kamenu in nazadnje zgleda na jermenu prav tako kakor britev. Kdor nož malo rabi, zadostuje, ako ga pobrusi na ta način parkrat na leto. V sklepe in zgibe je treba tu in tam kaniti kapljico olja, da se orodje rado odpira in da v sklepih ne rjavi.

IZ BOŠTANJA.

V petek dne 29. svečana smo spremili k zadnjemu počitku vzor fanta ter krščanskega trpina, Jožeta Petek iz Kampolj, v starosti 29 let. — Dne 27. decembra je šel z mlajšim bratom v gozd podirati bukev, a nesreča je hotela, da je podirajoče drevo odlomilo vejo, ki je priletela baš na glavo pokojnika, ter mu presekal klobuk in črepinjo tako, da se je nezavesten zgrudil na tla. Ko je prišel k zavesti, je šel domu in nato k zdravniku in ta je izjavil, da mora v bolnico v Krško. V bolnici se mu je obračalo vedno na slabše. Pripeljali so ga domov, kjer je umrl. Imel je grozne bolečine, a niti najmanjšega vzdihla nisi čul od njega. Bil je tih, miren in vljuden mladenič. Fantje, kar ste videli lepega in plemenitega na pokojniku, ohranite si v spominu!

4. Orodje je treba znati rabiti. Tega se mora pa vsakdo šele priučiti. Vrtnarsko orodje mora rezati kakor britev, zato pa jako rado uide tudi v prste, ako ga ima v rokah neroden in nevešč človek. S cepilnimi noži režemo vedno tako, da rezilo vlečemo po lesu, ne pa da bi nož kar naravnost pritiskali s silo v les. Režimo vedno le drobne, sveže mladike, ne pa suhih debelih palic. Zpomnimo si pregovora: »Kakršno orodje, tako delo«, ali »kakršen delavec, tako orodje«. — Kdor hoče dobiti dobro vrtnarsko in sadjarsko orodje, naj povpraša zanje pri Sadjarskem in vrtnarskem društvu za Slovenijo v Ljubljani.

Kako kolkujemo davčne napovedi in davčne prijave?

Po novem zakonu o taksah in pristojbinah je vpeljana v naših krajih kolkovanje davčnih napovedi in davčnih prijav, česar naša dosedanja davčna praksa ni poznala. Vse je treba kolekovati po tarifni postavki 231 taksnega zakona s kolekom po 5 Din.

Ker pa ima naša davčna praksa celovrstno davčnih prijav, ki jih srbska nima in ker se zakonodajalec v zakonu in tudi v pravilniku ni jasno izrazil, kaj je razumeti pod davčno prijavo, tudi naše oblasti, dokler ne dospe navodilo od generalne direkcije v Belgradu, ne vedo, kaj vse spada pod tarifno postavko 231. Ker pa so z novim taksnim zakonom razveljavljene vse dosedanje kolkovne oprostitve prošelj in vlog v davčnih zadevah, je treba vse kolekovati po tarifni postavki 1 s kolekom po 5 Din. Za stranke je pač vseeno, po kateri tarifni postavki da kolkujejo napoved, ali prijavo ali prošnjo, ker znaša kolkovina kakor po stari post. 231 tako po tarifni postavki 1 Din 5 in je treba tedaj vsako davčno napoved, prijavo, odjavo, vlogo ali prošnjo kolekovati s 5 Din.

Pač pa je važnejša ta razlika za zadrugo, ki so po naredbi fin. ministra z dne 25. dec. 1923, Ur. list. 3. jan. 1924 oproščeni kolkovine za vse vloge, prošnje in vse dopisovanje zadrug in združnih zvez državnimi oblastmi, kolikor spadajo glede plačevanja takse pod odredbo tar. post. 1 taksne tarife. (To prostost uživajo v Sloveniji: »Združna zveza« v Ljubljani in njene zadruge; »Združna zveza« v Celju in njene zadruge in »Zveza slovenskih zadrug« v Ljubljani in njene zadruge.)

Zaenkrat je torej kolekovati po tar. postavki 231 s 5 dinarji: pridobinske prijave, napovedi za posebno pridobino po II. prg., napovedi za rentnino, napovedi za dohodnino in prijave za odmero davka na poslovni promet.

Glede odmere realnih davkov (zemljarine, hišnega davka) po dosedanjih predpisih niso predvidene formalne prijave, marveč le prošnje, naznanila in vloge. Te tri vrste vlog in vse vloge, ki so v zvezi z odpisom ali odpisom osebnih davkov, razen onih, ki jih predlagajo davčni obvezanci na uradno zahtevo, je do nadaljnjega kolekovati po tar. post. 1 (ker jih ni smatrati za davčne prijave) tudi s 5 Din.

Kratko rečeno pa: vsako vlogo, napoved, prošnjo, izjavo, ki jo vložim v davčnih zadevah davčnemu oblastvu brez izrecnega osebnega poziva davčne oblasti, moram kolekovati s kolekom za 5 Din.

Poleg tega moram pa prošnjam, ki ž njimi zahtevam pismeno rešitev, še za isto priložiti navadno kolek za 20 Din. (To n. pr. v prošnjah za oprostitev davka nove hiše.) Vsako prilogo moram kolekovati s kolekom za 2 Din. Ako je priloga originalna listina, ki je že kolekovana s kolekom 2 Din ali več, je ni treba kolekovati, če pa je kolekovana nižje, moram nanjo pritisniti še kolek v tolikem znesku, da bo kolkovina znašala 2 Din.

Pritožbe proti davkom je kolekovati s kolekom za 20 Din (ne pa, kot delajo nekateri, da pritožbo kolkujejo s kolekom za 5 Din, pa priložijo za rešitev še kolek za 20 Din).

Za davčno knjižico (ki naj bi si jo omislili vsi davkoplačevalci!) se plačuje vsako leto kolkovina po 2 Din.

Za pismeno potrdilo (n. pr. o plačanih davkih itd.) moram plačati kolkovino za 20 Din.

Pomladno gnojenje.

Zita potrebujejo za svojo rast precejšnje množine dušika, ki jim ga deloma damo s hlevskim gnojem, pa z različnimi dušičnatimi gnojili kakor so apnov dušik in čilski soliter. Z apnovim dušikom gnojimo pred setvijo, torej že jeseni. Čilski soliter pa trosimo zgodaj spomladi na zelene rastline, ker se v vodi hitro topi in pride lahko rastlinam v korist. Če hočemo torej imeti zadovoljive pridelke pri pšenici in rži, moramo jih sedaj spomladi pognojiti s solitrom, po katerem žito bujneje raste. Dosedanje izkušnje so pokazale, da to gnojilo tem bolje učinkuje, čim prej spomladi ga potrosimo. Najboljši uspeh dosežemo, če ga raztrosimo takoj, ko sneg skopni. Za toplejše kraje Slovenije velja načelo, da je zadnji čas gnojenja do 15. marca, za planinske kraje pa do 1. aprila, oziroma tam, kjer sneg šele pozneje skopni, pa tedaj. Gnojiti treba z njim tako zgodaj, da lahko takoj učinkuje na razvijajoče se rastline ter pripravi vse pogoje za izdaten pridelek. Važno je tudi, kako gnojimo s čilskim solitrom. Če soliter več časa leži, se sprime v kepe in tedaj ga ne moremo enakomerno raztrositi po zemlji, ampak pride k nekaterim rastlinam v večji meri, druge ga pa sploh ne dobe. Vsled tega moramo to gnojilo pred raztrositvijo fino zdrobiti in po možnosti ga zmešati še z lesnim pepelom, pi vsebuje dovolj kalija. Na ta način pripravljen soliter se da enakomerno raztrositi po rastlinah in pride vsled tega povsod do polne veljave. Letos je prvo leto po vojni, ko imamo tega gnojila po primerni ceni dovolj tudi pri nas, vsled tega je kmetovalcem priporočati, da si z njim zboljšajo pridelek na ozimini. Posebno je to na mestu tam, kjer je ozimina slabejša, oziroma kjer je zemlja vsled šibkega gnojenja bolj mršava. Na vsak hektar (dva orala) ozimine potrebujemo 150 kg čilskega solitra. Pri lanskih preizkusih se je s takim gnojenjem doseglo pri pšenici na hektar za

440 kg zruja in 700 kg slame več nego na negnojnih parcelah. Približno toliko tudi pri rži. Iz tega se lahko izračuna dobičkonosnost gnojenja s čilskim solitrom. Kmetovalci! Poskusite sami in se prepričajte o tem. Vsa pojasnila vam poda Poddelegacija čilskega solitra Ljubljana, Gruberjevo nabrežje 16.

Naše mlekarstvo.

Kakor se sliši, namerava »Gospodarska zveza« zgraditi v Novem mestu moderno urejeno mlekarstvo.

Že sedaj se vidi vsak dan iz različnih krajev blizu Novega mesta dovažati po več vrčev mleka k tukajšnji podružnici Gospodarske zveze. Ta korak moramo Dolenjci z veseljem pozdraviti. Mlekarstvo je pri nas na Dolenjskem prav slabo urejeno. Naši kmetje niso reji krav posvečali prav nobene pozornosti. Vsak je redil 1 ali 2 kravi le za domačo rabo mleka. To se bo znatno izpremenilo. Ko bodo ljudje videli, da lahko tudi večje množine mleka oddajo, bodo redili več krav in jih ne bodo tako pogostoma zamenjavali, kakor to delajo sedaj. Naša kravjeraja se mora ustaliti in le tako bo mogoče doznati letno množino mleka in tudi vplivati na kakovost mleka.

Poleg tega bo treba krave bolj krmiti, vsled česar bodo krave bolj rejene in bolj velike. Od takih krav bomo dobili boljši naraščaj. Odbire plemenjakov in pomnožitve istih se bo treba še bolj poprijeti.

Reja volov, posebno v največji bližini mesta, se bo umaknila uprežnim kravam. Naše ženice se bodo morale naučiti pravilno in temeljito molsti, česar se lahko naučijo na raznih mlekarskih tečajih kmetijske šole na Grmu.

Pri mlekarstvu je neobhodno potrebna točnost, red in snaga, kar močno vpliva na razpoloženje živine, pravilno prebavo in enakomerno izločevanje mleka. Izmolsti bo treba do zadnje kapljice, ker tako mleko je najbolj mastno. Čez nekoliko let bi se dala osnovati zadruga, ki bi se pečala s kontrolo mlečnosti, tolšče, prenašanja podedovalnih zmožnosti in torej vsled tega pripomogla k občemu izboljšanju živinoreje na Dolenjskem. Tega napredka se že danes veselimo. Kdaj bomo Dolenjci zreli za ustanovitve mlekarskih zadrug?

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Vrednost denarja dne 4. marca: dolar (ček) Din 79.50, dolar (denar) Din 78.50, lira Din 3.35—3.38, funt šterling Din 335—340, francoski frank Din 3.25, čehoslov. krona Din 2.30, 10.000 avstr. kron Din 11.25—11.30, švicarski frank Din 13.80.

g Naš dolg v Ameriki. Člana naše reparacijske komisije Gjurić in Nedeljković sta odpotovala v Newyork, da stopita tamkaj v zvezo z ameriškim izvedenci radi ureditve našega dolga Ameriki.

ZIVINA.

g Cene živini. Na zadnji sejem v Teharjih pri Celju so prignali kmetje zelo mnogo lepe živine. Kupčija pa je bila zelo mrtva, ker so Italijanom naše cene previ-

soke. Ponujali so: vole I. vrste po 13, II. vrste po 12, mlado živino po 10 do 11.50 in krave po 9 do 10 Din za kg žive teže.

DAVKI.

g Davčne knjižice. Ker kljub odredbi, da se mora na zahtevo davkoplačevalca 'zstaviti davčna knjižica, nekateri surovi liberalni uradniki to zavračajo, je naš poslanec dr. Hohnjec pri finančnem ministru najodločneje nastopil, naj se v tem oziru pri davkarijah vendar že enkrat napravi red.

IZVOZ IN UVOZ.

g Japonci se zanimajo za naše lito. — Iz Novega Sada poročajo: Japonska firma »The Untal Traders« se je obrnila na novosadsko blagovno borzo z vprašanjem, ali bi bilo mogoče vpostaviti trgovinske zveze z Japonsko na tak način, da bi se naši poljski pridelki, zlasti pšenica, rž in oves razpečevali na japonskem trgu.

g Izvoz zdravilnih rastlin iz Dalmacije. Listi poročajo, da se je v zadnjih mesecih izvozilo iz Gruža v inozemstvo okrog 50 vagonov zdravilnih rastlin, največ pelina. Racuna se, da se v sami dubrovniški okolici nahaja še 50 vagonov pelina za izvoz. Cena mu je 3 do 3.50 dinarjev.

RAZNO.

g Za posestva onkraj državne meje. Poslanec Gostinčar je stavil na gospoda ministra zunanjih del v zadevi ureditve gospodarskih razmer obmejnih posestnikov ob italijanski granici v Sloveniji sledeče vprašanje: Kakor ob vseh novonastalih državnih mejah, tako se nahajajo tudi ob italijansko-jugoslovanski meji v Sloveniji posestniki, ki imajo po določitvi granice na obeh straneh iste svoja posestva, katerih, v kolikor se nahajajo preko granice, ne morejo obdelovati in izkoriščati, ker ni tozadavnih obojestranskih skupnih določb. Ker se bliža čas kmetijskega dela je nujno, da dobi obmejno prebivalstvo sigurnost obdelovanja zemlje, gozdnega dela in pašne na lastnih posestvih preko meje. V ta namen je potreba splošnega dovoljenja za prehod meje v označeno svrhu. Istotako je potrebno dovoljenje, da morejo ljudje prevažati seme in poljedelsko orodje, katero rabijo za obdelovanje zemlje. Ker je zadeva nujna, si Vas gospod minister dovoljujem vprašati: Ali hočete čimprej ukreniti vse potrebno, da se omogoči obmejnim posestnikom čimprej svoboden prehod na njihova posestva preko granice, v svrhu obdelovanja in izkoriščevanja istih? — Jos. Gostinčar s. r., nar. poslanec. — Enako vlogo je posl. Gostinčar vložil tudi na ministra poljedelstva.

g Trgovina s krompirjem. Porast dinarja je povzročil, da je zastal skoro ves izvoz krompirja v inozemstvo. Italija in Svica, naši najboljši odjemalki osobito za krompir, sta nehali pri nas kupovati blago, ker jima je postalo predrago. Obe ti državi dobita ceneje blago iz Madžarske. Svica ponuja za krompir, postavljen na Jesenice, kvečjemu 110 Din za 100 kg. Italija plačuje sicer nekaj bolje, a na kak izvoz tjakaj tudi ni misliti, ker Trst na drobno prodaja krompir na svojem trgu po 1.25 do 1.50 Din za kg. Naši producenti bodo najbrž popu-

stili v cenah, sicer bo ostalo na stotine vagonov, pripravljenih za izvoz, doma neprodanih. Krompir stane danes v nadrobni prodaji v Mariboru 1 do 1.15 Din, v Celju 1.15 do 1.25 Din in v Zagrebu 1.50 Din za kg.

g Vinska poskušnja na Grmu. Vinarско društvo v Novem mestu je priredilo dne 24. februarja t. l. vinsko poskušnjo, ki je bila zelo dobro obiskana. Udeležilo se je okoli 120 posestnikov. — Namen te prireditve je bil, da se spozna, kakšno vino, koliko vina in po kateri ceni imajo vinogradniki na Dolenjskem še na prodaj. Okoli 200 poskušnih vina se je preskusilo, popisalo in določil se je alkohol. Seznan teh vin je vsakemu kupcu na zavodu na vpogled. Ponujena vina so imela 8 do 10% boljše 11 in več in sortna vina 12 do 15% alkohola. Izbira je bila torej prav velika. — Žal, da je bila udeležba od strani kupcev prav slaba, dasi se jim je tu nudila lepa prilika upoznati v par urah, kaj jim nudi vinorodna Dolenjska.

g Uvoz naših vin v Češkoslovaško. Naša vlada je zahtevala od češkoslovaške, da se za vina iz naše države priznajo vse one olajšave, ki jih priznava Češkoslovaška uvozu francoskih vin. Češkoslovaška vlada je sedaj na to pristala. Francoska vina namreč uživajo pri uvozu v Češkoslovaško carinske olajšave, katerih druge države nimajo. Dalje ne potrebujejo francoska vina nikakih posebnih uvoznih dovoljenj.

g Izvoz vina v Kanado. Neka tvrdka v Kanadi želi izvažati vino iz Jugoslavije. Interesantom, ki se zanimajo za izvoz vina v Kanado, je natančnejši naslov tvrdke v pisarni trgovske in obrtniške zbornice na vpogled.

d Vžigalice inozemskega izvora: »Solo« — »Orion« — »The zawatic« itd. se po 31. decembru 1923 v naši državi ne smejo več prodajati. Pri komur se zalotijo, se zaplenijo, lastnik pa se smatra za tihotapca in strogo kaznuje. Ker so neki elementi na tem, da spravijo preostale in vtihotapljenе zaloge v promet na deželi, svarimo pred nakupom!

g Ljubljanski velesojm in mariborska razstava. Leta 1922 in 1923 so se vršile v Mariboru pokrajinske obrtne razstave, katere so pač bile za Maribor kot obmejno mesto z močno razvito obrtjo in deloma tudi industrijo velikega pomena, niso pa imele pričakovanega uspeha. Vzroki so bili različni. Prireditve so se vršile v maihnem obsegu v šoli, obisk zelo skromen z ozirom na nezadostna sredstva za obsežnejšo reklamo, največ pa je h temu vplival skoroda istočasno se vršeci ljubljanski velesojm. Iz navedenih razlogov, zlasti pa, da se ne cepijo gospodarske sile vsaj v Sloveniji in bi bilo zato umestno in koristno za našo industrijo, obrt in trgovino, da se osredotoči le na enem samem mestu, je dosedanji odbor mariborske razstave, v katerem so bili zastopani najodličnejši mariborski gospodarski krogi za daljšo dobo let opustil misel na razstave in sklenil, mariborske pridobitne kroge pritegniti v celoti na ljubljanski velesojm.

V vsako hišo „Domoljuba“!

P. n. zavode, zadruga, trgovce, mizarje, ženine in neveste opozarjamo na oglas Jos. Bernarda, ki izdeluje trpežne, prožne (elastične) posteljne vloge. Le-te so zlasti za bolnike velika dobrota, zračne, brez prahu in možnosti zalege mrčesa. Izdeluje tudi druge žične pletenine, kakor mreže za plotove, snaženje čevljev itd. - Cene nizke.

JAJCA SO DRAGA, MESO JE DRAGO, zato uživajte »PEKATETE«, ki so enako redilne, kakor meso. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

LEPOTA? SVEŽOST MLADOSTI? Priljubljena vnanjščina? Vse to si lahko pripravite in zabranite prerano ostarelost edino z racionalnim negovanjem vašega obraza, vašega telesa, vaših las in zobl izvanrednega delovanja so že čez 25 let priljubljeni Elza-preparati za negovanje lepote: Elza-obrazna in kožo obvarujoča pomada (2 lončeka s pakovanjem in pošt. 25 Din), Elza-pomada za rast las (2 lončeka s pakovanjem in pošt. 25 Din), Elza-lilijno milo lepote (4 kose s pakovanjem in pošt. 40 Din) in 10 odst. doplatka in drugi Elza-preparati kakor Elza-čvet za lase, Elza-voda za usta, Elza-kolonska voda itd. Naslov: Lekarar EUGEN V. FELLER, STUBICA DONJA, Elza-trg števil. 16, Hrvatsko. 7722

Kje je popotnik?

GOSPODINJA

STROGOST IN LJUBEZEN PRI VZGOJI

Navadno je takole: oče zastopa moč, resnobo in strogost v družini, mati pa ljubezen, mehko, popustljivost. Zato ne ubogajo navadno otroci ne očeta in ne matere. Če pa ubogajo, ubogajo očeta, a le iz strahu, kar pa je enako slabo kakor ono drugo, da matere ne ubogajo, ker se je prav nič ne boje. Tako ne prvo in ne drugo ne vodi do pokorščine. Pokorščina iz strahu je le nekaj vnanjega in nima nobenega stika z vzgojo značaja. Prevelika mehkoča pri vzgoji pomeni omehkuženega otroka. Pri tem ne pridejo one moči, ki tvorijo podlago za poznejši življenski boj, do kakakega razvoja. Ako se otrok ni navadil ubogati svojih staršev rad in voljan, tudi pozneje v življenju ne bo znal vršiti svojih dolžnosti; kajti življenje ga bo premetavalo sem in tja, mesto da bi on gospodoval življenju. To pa mora preprečiti vzgoja s tem, da skuša vplivati na čelaga otroka. Ne zadošča za življenje, če po materini veliki prizanesljivosti, spoznava otrok samo ugodje in veselje, če mu vsako senca neprilike, pokorščine in samozataje prestreže mati s svojo ljubeznijo. S tem utrpi otrokova volja veliko škodo, otopi namreč kakor vsaka druga moč, ki je ne rabimo. Sploh pa si tak otrok ne predstavlja pravilno sebe samega in zaradi take napačne vzgoje pričakuje od življenja vse kaj drugega kakor mu more dati. V vednem uživanju pa otrok ni vesel in srečen; kajti čim več ima, tem več zahteva. Pravi vir resničnega veselja, poznavanje samozataje, premagovanje in odpovedi, pa mu ostane tuj. Zato vpletaj mati pri vzgoji v svojo veliko ljubezen tudi nit trdne doslednosti, popolne nepremagljivosti, ki je ne preokrene ne jok, ne laskanje. S tem pa mati tudi otroku dokaže, da nobena napaka ne sme ostati brez kazni, nobena dolžnost neizvršena in da ima delo prednost pred igro. Oče pa pazi na to, da pokorščine ne izvaja njegova stroga beseda ali celo roka; kajti taka pokorščina odpove v življenju. V pogledu in v njegovi besedi naj otrok čuti, da ga tudi oče ljubi, da pa mora iz ljubezni biti resen in strog, ker ga hoče videti kdaj pred sabo kot dobrega človeka. — Ni treba misliti, da je to otroku nerazumljivo, nasprotno, zelo zgodaj že otrok čuti to razliko. Razume pa tudi kaj kmalu, da mora ubogati iz ljubezni do staršev, zaradi reda pa tudi zato, ker je prav tako.

V prvih letih je zahtevati brezpogojno pokorščino, a tudi tu z ljubeznivo doslednostjo. Pozneje pa je poleg volje treba vzgajati tudi uvidevnost ter otroku s tem pokazati vir za utemeljevanje podrejenosti v življenju.

Ta pravilno pot v vzgoji vodi vselej do cilja, če oče s strogostjo veže dobroto, mati pa z milobo tudi doslednost. Moč in ljubezen že po naravi nista ločeni, ampak sta obe vteleseni tako v očetu kakor tudi v materi.

PERUTNINARSTVO. KRMLJENJE PERUTNINE.

Kosti vsebujejo mnogo fosfora, solne kisline in apnenca. Te sestavine so za razvijanje kosti neobhodno potrebne, zato pa so kokoši krmljene s kostmi zdrave, močne in krepke. Piščanci rastejo hitreje, kokoši pa bolj pridno nesejo, lupine so bolj trdne in se ni bati, da bi s to krmo pitane kokoši znesle počepok, to je jajce brez lupine.

Kosti vrzi na ogenj, ki jih zrahlja, da postanejo lahko drobljive in bele. Kosti spravljaj v zaboju na suhem prostoru. Ko jih rabiš, jih zdrobi v možnarju ali pa s kladivom ali sekuro tako drobno, da jih tudi piščanci lahko zobljejo. Tako zdrobljene kosti pomošaj med kuhano hrano, otrobe ali koruzno moko.

Tudi zelenjava zelo koristi kokošim. Drobno zrezane repne cime, jabelčni olupki, storčki in listi zelja, ohrovtja in karfirole prav drobno nasekljani se surovi natresejo in so izvrstna krma, po kateri se kokoši prav dobro počutijo. Če hočeš, da bodo kokoši prav pridno nesle, velja geslo: kokoš pri kljunu nese. Med žitom je za dobro nositev jajc najboljši oves. Za odebeliti kokoš pa koruza.

ČESPLJEVA POLENTA.

$\frac{1}{4}$ l suhih dobro opranih češpelj kuhaj pol ure, prideni $\frac{1}{4}$ l koruznega zdroba in počasi kuhaj kakih 20 minut, osoli in prideni košček sladkorja, stresi v skledo in po vrhu zabeli s putrom, maslom ali mastjo. Na mizo daj kot samostojno jed.

POHANE MIŠKE.

Naredi testo kot za krofe, to je: V $\frac{1}{4}$ l toplega mleka deni 3 dkg sladkorja, malo soli, 4 dkg putra ali 3 dkg masla, malo drobno zrezane limonine lupine, 1 celo jajce in en rumenjaki, vse to prav dobro zmetaj (šprudlaj) in prideni toliko metke, da bo prav lahko testo. Če prideneš žlico ruma, rabi testo pri cvrtju manj masti. Prideni še kvas, ki si ga napravila iz 4 dkg kvasa treh žlic gorkega mleka in malo sladkorja. Testo prav dobro stepi. Stepeno testo daj na gorko, da vzide.

V kozo deni masti in masla vsakega pol, ali pa tudi same masti toliko, da bo razgreto dva prsta visoko. Ko je mast razbeljena, devaj vzhajano testo z žlico kot za zličnike, notri potresi kozico in pokrij toliko časa, da se na eni strani zarumeni. Potem obrni, da se še na drugi strani zarumeni. Ocvrte miške pokladaj na z belim papirjem pogrnjeno rešetjo, potresi jih z drobnostolčenim sladkorjem in daj na mizo.

Dobro jed in pijačo

— najboljšo postrežbo —

dobe člani Konsuma v svoji zadrudni gostilni, Kongresni trg 2. Zunanji člani naj ne zamude nobene prilike obiskati prostorov, iz katerih se je razvila naša nad 14.000 članov broječa zadruga. Abonenti dobe nižje cene. 1194

HORJUL.

Zadnje dni je stresalo liberalno časopisje vso jezo nad tukajšnjim gosp. župnikom. Čisto umljivo. Samostojnežem in mali peščici »napredne« Jutrove gospode je prav neljubo, da je gospod župnik javno razkrinkal njihovo hinavstvo in prikritost ter s tem odločno zahteval, da je tudi pri nas treba postaviti dva tabora. Jutrov dopisnik se sklicuje na zapoved krščanske ljubezni. Prav zato, ker vrši gospod župnik to zapoved in skrbi, da bi verniki ostali na poti večnih krščanskih načel, imeli ljubezen do Cerkve in spoštovanje do svojih dušnih vodnikov in ne bili plen grabežljivih zapejljivcev, je postal žrtev napadov in obrekovanja. Vse ljudstvo pa, ki stoji na res kršč. načelih SLS, je ta korak svojega dušnega pastirja z velikim veseljem pozdravilo. Isti dopisnik žuga, da bo ustanovil Sokola. V Horjulu — Sokola! Prepričani smo, da sam sebi ne verjame, če ima le mrvico možgan. Kdo se bo neki tukaj za Sokola izpostavil? Še za odbor jih ne bo! Sicer bi pa bila to poživljajoča moč za Orla. Potem bi šele stopili na plan Orli, Orličji in Orlice, ko bi dobili tekmece. Lepo pa je, da sta se »Kmetijski list« in »Jutro« s tem napadom tudi našim ljudem čisto izdala. Ali bo mogel biti kdo še mnenja, da je krščanska hiša, ki tako bere in naroča? Versko ničvredna je taka družina, naj se še tako izgovarja in pere, ki pustj v hišo časopis, ki tako zlobno napada našega skrbnega gospoda župnika.

HUJE—KLANC PRI KRANJU.

Približal se je mesec marec in z njim god sv. Jožefa. Kakor običajno vsako leto bo tudi letos ta dan romarski shod pri cerkvi sv. Jožefa na Hujah. Cerkevno opravilo bo dopoldne ob 10, popoldne pa ob 4. Obakrat bo tudi darovanje, katero je namenjeno za pokritje stroškov prelitja starega bronastega zvona, kateri se že nahaja v livarni v Št. Vidu nad Ljubljano. Sicer so želeli nekateri vaščani, da se mesto bronastega napravi k prejšnjima dvema jeklenima še tretji jekleni. Da se pa ta želja ni uresničila, se imamo zahvaliti le sv. Jožetu in odločnosti nekaterih mož. Tako se bo ohranil stari, častitljivi 1717. leta vlitni bronasti zvon, kateremu edinemu je še vojna zaradi njegove častitljive starosti prizanesla. Zato se naprošate častilci sv. Jožefa, da v ta namen po svojih močeh ta dan kaj več darujete, ker bodo stroški veliki, cerkev pa je revna. Bog vam plačaj in sv. Jožef bo di ob zadnji uri vaš priprošnjik. — Vaščan.

n Šmartin pod Šmarne goro. V nedeljo 9. marca ob 8. uri popoldne predava v cerkv. dvorani g. nadzornik Humek s sadjarstvu in vrtnarstvu. Ustanovi se tudi podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva! Koristnega predavanja se udeležite v polnem številu posebno gospodarji in gospodinje.

Izgubljeno. Neka oseba je izgubila s kolodvora Dobropolje do postaje Velike Lašče v nedeljo dne 24. februarjav dopoldanskem vlaku večjo vsoto denarja. Dotična oseba je invalid. Prosi se pošten najditelj, da odda najdeno vsoto na župni urad Dobropolje ali pa postajenačelniku na kolodvoru.

IZOBRAZBI

Največji ropar in ubijalec naših ljudi je oštarija. Ropa milijone, ubija pamet, preprečuje potrebno izobrazbo.

Nevednost več denarja stane, kot ga požre davkarija.

Več obresti ti nese temeljita izobrazba v tvoji stroki kot stotisoči v hranilnici.

Moderno oderuštvo.

Zivimo v času, ko banke nastavljajo svoje agente in špijone, da lovijo kmetški denar. In za vsakega vlagatelja, ki ga jim pripelje tak agent, plačajo agentu provizijo. Zivimo v času, ko so se banke z besnostjo vrgle na to, da razbijejo denarno organizacijo kmeta, kmetške hranilnice in posojilnice, da bi še s kmetškim denarjem špekulirale in odirale. In kdor pozna moč bank in kdor zlasti pozna orožje, s katerim banke napadajo, ta se dobro zaveda, da proti našim hranilnicam in posojilnicam vesna nevarnost!

Katero je glavno, najvažnejše orožje bank v boju proti kmetškim posojilnicam? Glavno in obenem najnevarnejše orožje bank proti kmetškim posojilnicam so visoke obresti. Banke računajo na sebičnost našega ljudstva in na njegovo dobičkazelnost. In računajo z gotovostjo, da bosta sebičnost in dobičkazelnost močnejši nego je zavest skupnosti in ljubezen do bližnjega. Banke si mislijo: »Hranilnice in posojilnice bodo morale zviševati obrestno mero tako kakor jo mi zvišujemo. Če to storijo, ne bodo dosegale svojega namena, ne bodo mogle več dovoljevati kreditov po nizki obrestni meri. Potem jim bomo lahko vrgli v obraz, da so prav take kot mi. Ako pa ne bodo zviševale obresti za vloge, potem bodo vlagatelji denar dvigali in ga nosili k nam in to baš hočemo.«

Banke so zagrabile naše kmete z najnevarnejšim orožjem in na najobčutljivejšem mestu. To moramo uvideti in zato vse storiti, da pravočasno opozorimo na to hudo nevarnost. Zakaj če propade kmetška denarna organizacija, naše kmetške posojilnice, potem je kmet zopet kakor pred 30 leti izročen na milost in nemilost oderuštvi!

Vidite, in tu tiči zajec! Mi naravnost z zaničevanjem izgovarjamo besedo oderuh. To nam je zaničevanja vreden človek, ki izrablja stisko ali potrebo svojega soseda ali sovaščana, da ga pritisne z visokimi obrestmi ali kot pravimo z oderuškiimi obrestmi. Prijatelj, ali nismo mi sami tudi oderuhi, če nosimo denar v banke radi visokih obrestih?! Res je, sami tedaj ne pritisnemo naravnost bližnjega ali sovaščana z visokimi obrestmi, toda pritisnemo ga p o s r e d n o, pritisnemo ga potom banke, od katere smo vzeli visoke obresti, zato da bo ona vzela od dolžnika še dvakrat ali trikrat višje. Mi držimo tatu vročo in zahtevamo od tatu: »Ena tretjina bo mojta!

Proti temu moramo ugotoviti, da je želja obogateti z visokimi obrestmi nekrščanska želja in po pravici trdimo, da so visoke obresti hudičovo delo.

Poleg tega pa pomislite še eno! Vi zahtevate oderuške obresti, ker imate denar. Zamislite se pa, da vi potrebujete posojilo in morate za to posojilo plačevati visoke obresti. Ali ne pomislite, da kmetško gospodarstvo visokih obresti ne prenese, da zanj pomenijo visoke obresti začetek konca! Ali ne pomislite, da blagoslov hranilnic in posojilnic leži uprav v tem, da preskrbijo v potrebi kmetu posojilo po nizki obrestni meri?

In če ste že mislili, da ste do najvišje obrestne mere upravičeni tedaj, ko je naš denar padel, pa danes dobro veste, da naš denar že poldrugo leto raste, se njegova vrednost dviga, tako da je v tem času že zrasel več kot za 100 odst. Pred poldrugim letom je veljalo 100 dinarjev približno tri zlate (švicarske) franke, danes stane 100 dinarjev več kot sedem zlatih (švicarskih) frankov. To se pravi, da upnikom in vlagateljem njihov denar v vrednosti raste, hitro raste že brez obresti. Prav tako pa dolžniku raste vsled dviganja valute v vrednosti njegov dolg že brez ozira na obresti. Ali naj ga, siromaka, tepejo še visoke bančne oderuške obresti.

Pripomnimo še, da tudi banke z oderuško obrestno mero že popuščajo, da gre obrestna mera na splošno navzdol. Veliko trgovcev, ki so trgovali z bančnim posojilom, se je naveličalo delati samo za banko in vsled tega skričijo ali opustijo popolnoma svoj obrat in banki denar vrnejo. In prav imajo. Čemu delati bankam kuluk! Vsled tega pa pomanjkanje denarja, ki je bil glavni vzrok visoke obrestne mere, vedno bolj in bolj popušča in kaže se, da se polagoma bližamo normalnim časom. I. B.

Le koplji v svojo notranjost — je rekel neki moder človek —, ker znotraj v tebi je studenec, ki bo dajal nove vode toliko časa, dokler boš kopal. To se pravi: Čim bolj boš samega sebe opazoval, tem bolj se boš spoznal; do dna pa se ne boš spoznal do konca dni.

KAJ BO IZ OTROK, ČE NE BODO POUČENI V KRŠČANSKEM NAUKU.

Ko je za časa Ludovika Filipa predlagal nekdo v državnem zboru, da naj se odpravi krščanski nauk iz šol, je vstal star, skušen poslanec rekoč: »Gospoda moja! Dovolite mi poprej, predno oddam svoj glas, da vam povem zgodbo, katero sem doživel sam. Poznal sem vzglednega in bogatega očeta, ki pa je sedaj silno nesrečen. On sam je bil vzgojen v Voltairjevem (to je namreč eden najbolj brezvernih francoskih pisateljev) duhu in zato tudi ni dovolil, da bi se njegovi otroci vzgajali versko. Posledica tega pa je bila, da je še sam doživel, da je njegov sin napravil vse premoženje kar mu ga je oče

bil izročil in da se je nazadnje potepal z navadnimi barabami okrog tako, da ga je oblast obsodila na smrt. Njegovo ime je prišlo vsled njegovega nesramnega življenja pri ljudeh v pregovor. Njegov drugi sin, ki je postal vsled svoje razuzdanosti sama kost in koža, je vdrli nekoč v očetovo stanovanje in je vrgel očeta v groznom preklinjevanju na cesto. Nedavno sem pa naletel na tega očeta v norišnici v Chorenion, kjer se v svoji zmedenosti večkrat obtožuje, da je sam usmrtil svoje otroke in pri tem grozno tuli. In sedaj, gospodje, če imate pogum, le glasujte za odpravo krščanskega nauka po šolah. Pomislite pa še, da je eden najhujših naših sovražnikov (namreč sovražnikov verouka) zapisal strašen stavek: Stariše, ki pošiljajo svoje otroke v šole, nad katerim vratmi visi napis: Tu se ne poučuje noben verouk, bi morali zapreti in nad njimi izvršiti najstrožjo preiskavo.«

NOV PORAZ BOGOTAJCEV.

Pred nekaterimi leti je umrl v Jeni prosluli vseučiliški profesor Haeckel, to se pravi mož, ki je na vsak način hotel s svojo znanostjo odstaviti osebnega Boga in ljudem vbiti v glavo nauk, da smo se vsi razvili iz opic. Njegov naslednik je profesor Ludvig Plate, sicer tudi protikrščanski človek, vendar pa je zapisal že lansko leto o Haecklovi veri tole obsodbo: »Mi si moremo predstavljati Boga le kot osebno bitje, ki ima duhovno moč in popolnost v najvišji meri. Brezosebni, panteistični pojem o Bogu, kot ga je zamislil Haeckel je brez vrednosti in nič drugega kot zakrito brezboštvo. Priznati moramo le duhovno osebnost, ne pa mrtve prirodne sile, pa naj prešinja tudi vsemir. Namen razmišljanja o zadnjih vprašanjih more biti le ta, da dobi človeštvo v tej solzni dolini mir in tolažbo, ne da bi pri tem trpela znanost. To pa se more zgoditi le tedaj, če priznamo osebnega Boga, na kateri veri stoni sreča vseh narodov in časov. Kdor tega ne zmore, naj vara samega sebe s panteizmom, ki nima z vero v Boga nikake zveze.«

Naj se prigodi karkoli, pameten človek bi se ne smel udajati niti preobilnemu veselju, niti preveliki žalosti; na dobro in na slabo moraš biti itak že vnaprej pripravljen.

Književnost.

ORLIČ.

Najljubeznivejši otroški list je brez dvoma Orlič. Urednik br. Nardžič tako dobro zna govoriti otroški duši, da mora vsak otrok z največjim užitkom pa tudi veliko koristjo prebirati Orliča. Izšla je 6. številka, ki zopet prinaša toliko poučnega, obenem pa zabavnega za otroke, da celo odrasli s pridom prebira. Zlasti obilo zlatih zrn, podanih v najlepši obliki je posejanih v Veseli pošti brata Nardžiča. Staršem priporočamo, naj svojim otrokom naroče ta list, če ga še nimajo. Naj boro, namesto da bi se pretepal in pohujševali po cestah. List stane do konca šolskega leta samo 4 Din ter se naroči na naslov: Uprava Orliča, Ljubljana, Ljudski dom. Zadostuje naročilo po dopisnici.

denar se pošlje po položnici, ki bo prvi pošiljatelj priložena.

VRTEC IN ANGELČEK.

Izšla je 3.—4. štev. Tudi ta številka ima lepe povesti in poučne sestavke. Starši, naročite otrokom lepa mladinska lista Vrtec in Angelček. Dobi se tudi še prvi dve številki. Vrtec in Angelček skupaj staneta 15 Din, Angelček sam 5 Din. Upravništvo je v Ljubljani, Sv. Petra cesta 80.

JURČIČ, SPISL.

Priredil profesor dr. Ivan Grafenauer. Pravkar je dotiskan IX. zvezek te zbirke, ki je s tem popolna, ker je X. zvezek že preje izšel. Vseh 10 zvezkov velja broširano 200 dinarjev, vezano 300 Din. Vsak posamezni zvezek velja 20 Din, ozirom vezan 30 Din.

Glavne povesti posameznih zvezkov so: I. Jurij Kozjak. — Domen. — II. Jurij Kobila. — Tihotapec. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — III. Deseti brat. — IV. Cvet in sad. — Hči mestnega sodnika. — V. Sosedov sin. — Sin kmetskega cesarja. — Med dvema stoloma. — VI. Doktor Zober. — VII. Le, a Vida. — Lipe. — VIII. Erazem Tatenbach. — Bojim se te. — IX. Rokovnjači. — Slovenski svetec in učitelj. — Poleg označenih obsega vsak zvezek še več manjših povesti. Naroča se v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Brezverska šola v službi framonstva.

Najproje par splošnih opazk o framonstvu:

Framasonstvo je mednarodno društvo, h kateremu lahko pristopi izbran član, naj bo tega ali onega stanu, te ali one veroizpovedi, tega ali onega spola, te ali one države itd. — Glavni namen mu je boj zoper Cerkev pred vsem zoper katoliško Cerkev z vsemi njenimi napravami in nauki. Napada jo pred vsem v znamenju boja zoper takomimenovani »klerikalizem«, »jezuitizem«, »rimsko suženjstvo« in podobno. — Čisto gotovo je dalje, da je framonstvo končno pod vrhovnim vodstvom krščanstvu sovražnega judovstva in kot tako odvisno v prvi vrsti od judovskega kapitala. Priče zato so nam izjave framonstvih glasil in posebej še imena takozvanih »velikih mojstrov«, to je predstojnikov krajevnih društev, imenovanih »lož«. — Kot sredstvo v dosego framonstvih namenov — namreč uničenje katoliške Cerkev in s tem seveda končno vsake nadnaravne vere — je dobro vse, kar more služiti temu namenu. Tako zagovarja svobodno ljubezen, zahteva vsepovsod civilni zakon, hoče, da se očistijo vse škodljive naprave vsake tudi najmanjše verske primesi, uvaja sežiganje mrličev, zahteva možnost polne ločitve zakona, odpravo vsakih budžetnih stroškov v bogoslužne namene, za vzdrževanje duhovnikov in podobno. Framasoni se torej pečajo, četudi včasih tega nočejo javno priznati, z verskimi, političnimi, socialnimi, kulturnimi in vsemi drugimi javnimi vprašanji. Bratijo se s socialisti in komunisti, pa imajo v svoji sredi tudi kronane glave in odpadle duhovnike. Skrbno prežijo na vsak javen pojav

naj bo v cerkvi ali državi, naj bo mirovnege, vojskinega ali revolucionarnega značaja. In to jim je lahko, ker imajo svoje pristaje v uglednih vojaških, političnih merodajnih osebnostih pa tudi v podkupljenih agitatorjih sredi delavskega proletariata. Zlasti pa jim je pri srcu mladina in s tem tudi šola, posebej še ljudska šola. Evo vam v dokaz nekaj izjav odličnih framonov samih:

Na francoskem n. pr. obstoji že od leta 1868. društvo Ligue de l'enseignement, ki z vso silo širi in zagovarja brezversko šolo. In ustanovitelj Macé tega društva je sam priznal, da je brezverska šola delo framonstva, ko je zapisal sledeče: »Nič ne tajim, da mi loža pomaga; nasprotno javno priznam, da sem jo poklical na pomoč in sicer iz enostavnega razloga, ker je Liga uresničenje načel, ki jih proglašajo loža. ... Liga je framonstvena ustanova, ona je zunanje framonstvo.« Brezverska šola je dalje po izjavi belgijsko-briselske Grand-Orient lože »stvar, za katero se prostozidarji bojujejo in delajo že več desetletij.« In neki odlok briselske lože »Les amis philanthropes« z dne 27. marca 1904 se glasi: »1. Zupan in občinski svetovalci, — in če se ti branijo, nastopi seveda ta dolžnost za antiklerikalno manjšino, — morajo vsako leto ob začetku šole izdati na občinstvo posebno okrožnico, v kateri naj poudarjajo, da imajo starši pravico zahtevati, da se njih otroci oprostile verskega pouka. Tudi naj se doda okrožnici vzorec formularja, po katerem se otroci oproščajo verskega pouka. Tudi dunajsko osrednje vodstvo »Svobodne šole« ima že več let tiskane vzorce na ponudbo staršem, ki hočejo oprostiti svoje otroke verskega pouka. V ogrski loži »Kosmos« v Požunu je govoril leta 1910. framon dr. Hildebrand o »Svobodni šoli« sledeče: »Naš daljni namen je ločitev šole od cerkve. ... V »Svobodni šoli« se bojujejo vse narodnosti in vsa verstva proti skupnemu sovražniku, ki ostane tudi naš zagrižen sovražnik. To društvo dela prav tako kot mi za svobodo in napredek in s tem vrši pravo prostozidarsko delo. Mi pozdravljamo v »Svobodni šoli« zanesljivca in močnega sobojevnika v boju zoper katoliško Cerkev. Zato je naša sveta dolžnost, da stojimo »Svobodni šoli« ob strani in jo podpiramo z vsemi svojimi močmi. ... — Zopet je imel v ogrski loži »Martinovic« br. Szini leta 1910 govor o verskem pouku v ljudski šoli, ki pa je izvenel v geslo: »Mi moramo doseči, da se verski pouk tako pri nas kot drugod iz šol popolnoma izloči.« Zato skušajo dobiti učiteljstvo v svojo oblast kot je leta 1911. jasno zapisal br. Bela Somogyi v prostozidarskem listu »Vilag«, namreč: »Pred petimi leti smo ustanovili radikalni učiteljski časopis in precej nato tudi učiteljsko društvo. ... Oboje je odobril minister br. Zekely. ... Učitelje bomo seveda pridobili pred vsem s tem, da se potegujemo za zboljšanje njihovega gmotnega položaja. ... Vendar pa smo mi prostozidarji tisti, ki smo list in društvo ustanovili in ga tudi vodimo. S tem nam je dana prilika, da vplivamo na učiteljstvo še preden je naše društvo samo od vlade priznано.« — Jasna je tudi beseda nemških prostozidarjev o šoli. Zapisal jo je framonstveni časopis »Herold« leta 1908. Glasi se: »Vzgojno delo pri odraščajoči mla-

dini je tisto, ki ga moramo smatrati za pravo prostozidarsko delo. To delo morajo naše lože korporativno in direktno voditi. Kjer so še predsodki proti ložam, tam naj se ustanovijo društva z drugim imenom in pri tegeje naj se k delu osebe, ki navidez niso prostozidarji. Ne odnehajmo prej, dokler ne bo šola prepojena s prostozidarskim duhom.« In zopet: »Vojašnica in šola, oboje se mora spremeniti v ložo. Kakšen razgled nam nudi ta načrt. ... Če se nam posreči, da šolo prepojimo s prostozidarskim duhom, potem bo to bolj pripomoglo kot vse drugo, da se uresničijo naše namere.« In kakoršnega naziranja o šoli so prostozidarji v »rajhu«, istega naziranja so bili in so avstrijsko-nemški prostozidarji. Glasilo nemško-avstrijskega učiteljskega društva je že leta 1888. pisalo: »Mi učitelji smo ponosni nato, da smo prostozidarji. Da mi smo prostozidarji vsaj po mišljenju, četudi ne moremo biti člani tega društva na zunanji.« In podobno je pisal list »Zirkel« leta 1909.: »Vprašanje o šoli je najvažnejše vprašanje v naši javnosti. Ob tem vprašanju se moramo združiti vsi prostozidarji. Lože naj dajo pobudo za predavanja na deželi, za razdeljevanje brošur in letakov. Šola, to je skupno polje vseh lož.« — In prizadevanje španskih prostozidarjev za razkristjanjenje šole? Nobenega dvoma ni, da je bil znani, leta 1909. usmrčeni revolucionar Ferrer, ki je sam ustanovil samo na Španskem do 50 takoiimenovanih modernih, to se pravi brezverskih šol prostozidar in popolnoma odvisen od framonstvih načrtov in judovskega kapitala.

Dovolj teh izjav! Zakaj jasno je, da je brezverska šola sad protikršćanskega framonstva. Zanima nas pa ob pogledu na dejstvo posebej še vprašanje, kako je s framonstvom v naši državi. Naj sledi par podatkov! Nemški framonstveni list »Akaziac« je poročal leta 1907. št. 60 sledeče: »Loža Pobratim-Orient v Belgradu pod pokroviteljstvom velikega orientu ogrskega, prijatelja velikega orientu francoskega je vveljala framonstvo v Srbiji.« Veliki mojster je bil leta 1907. srbski ministrski predsednik Svetimir Nikolajević. — Drug framonstveni list »Zirkel« poroča leta 1911. št. 516: Poleg lože Pobratima obstojita v Belgradu še dve aktivni delavnici. Ena je pod vrhovnim vodstvom velike lože v Hamburgu, druga pod pokroviteljstvom velikega orientu francoskega. Obe sta izšli iz lože Pobratim in sta seveda s Pobratimom v najtesnejši zvezi. Dalje delamo tudi na to, da s pomočjo Pobratima zopet oživimo ložo »Sloga, Rad i Postojanstvo«. Ta loža je nekoč delala pod vodstvom velikega orientu italijanskega in bo tudi pod njegovim pokroviteljstvom nadaljevala svoje delo, ker smo že prejeli tozadevno dovoljenje od italijanske strani.«

Tako torej imajo že nekaj desetlet svoj vpliv hamburške, francoske, italijanske in ogrske lože, ki so ustanovljale in vzdrževale razna »patriotična društva«, katera so bila v najtesnejši zvezi med seboj in iz teh društev je nastal sedaj v naši novi državi »Veliki Orient Srbski«. Le ta je izdal l. leto tudi svoje prvo javnosti dostopno glasilo pod naslovom: »Neimar. Organ Velike Lože Srba, Hrvata in Slovenca, Jugoslavijac«. — Iz tega glasila povzamemo, da so v »Veliki loži SHS« a sedežem v Belgradu vta-

LISTEK

Kaznovani uboj.

Enrika Handel-Mazzeti.

(Dalje.)

»Kje je vendar moja žena? Tone! Naj vendar pride moja žena!«

Služabnik je hladno pripomnil: »Milstostljiva gospa se je odpeljala z gospodom doktorjem.«

»Nemogoče! Bolnik so je vzpel v blazinah. »Kako vendar? Kdaj vendar?«

»Kdaj? S polenajstim vlakom,« je ravnodušno odgovoril služabnik. »Nikar se ne vznemirjajte. »To tukaj morate piti, je rekel gospod doktor.« Fant je šel v stransko sobo, prinesel kozarec ter ga postavil poleg postelje na nočno omarico. »Bodite le lepo mirni,« je rekel, ko je bolnik, nezmožen izpregovoriti besedico, mahal z rokami. »Mladi gospod bo prišel šele čez par ur. Kar pozvonite, če me boste potrebovali.«

Sam! Šla je z njim, ki je njenega moža izročil norišnici! Sam je, brez pomoči, izpostavljen surovostim svojih služabnikov, v svoji lastni hiši kakor berač v bolnici!

O, kakšni so ljudje!

O, ne ljudje, pošasti so. Kamen imajo v prsih, ne srca. Izumrla je ljubezen na svetu.

Ne, še ne. Zidarjeva žena je pretakala takrat krvave solze ob truplu, dvignila je svojega otroka proti nebu... To je bila ljubezen.

Je ljubezen na svetu in sočutje tudi. Za vse, samo za enega ne.

Slišiš, kako tiktaka ura: morilec!

Ni sočutja za morilca — za morilca ni ljubezni!

In če umor ni njegov edini zločin? Kaj če je samo zadnji člen verige, ki sestoji iz tisoč grehov proti večnemu zakonu o ljubezni...?

Stokajoč se je nesrečnež premaknil na svojem trpljenja polnem ležišču, skušal je

njene 4 lože iz Belgrada, 3 lože iz Zagreba, lože iz Skoplja, Vršca, Šombora itd. Veliki mojster skupne lože je bil — vsaj do 26. marca 1922 — belgrajski pivovarnar in lastnik rudnikov Gjorgje Weifert, judovski bonik rudnikov Gjorgje Weifert, judovski bonik prve vrste. Pa tudi sicer imajo v svoji sredi izključno bogate ljudi ali pa ljudi v visokih službah. Tako sklepamo namreč iz seznamka 44 članov lože, ki so umrli v dobi od leta 1915. do leta 1921. Po stanu sta dva finančna ministra, guverner narodne banke, dva generalna konzula, dva načelnika v ministertvu, dva inšpektorja v ministertvu, nekaj trgovcev, advokatov, zdravnikov, en vseučilišni profesor in en docent, en gimnazijski profesor, dva tiskarnarja; tudi častniki, žurnalisti in juvelirji so zastopani. Kot član se omenja naš odpadli duhovnik Aškerc itd.

Sedaj nam je jasno: Ves ta silni pritisk — posebej pritisk za razkristjanjenje šole — na katoliško Cerkev v naši državi je delo judovsko-framasonске lože. To stoji nepodbitno.

raztrgati verigo, ki se je ovijala okoli njegove vedno tesneje in vlekla vse njegove misli k tlom — vedno globlje, v propad — v pekel.

V njegovih tovarnah jih je umrlo na stotine na jetiki, ki pri tako silnem težkem delu niso mogli živeti ob tako bornih plačah. Imel je ženo, ki jo je zaničeval, ker ni bila lepa; umrla je vsled njegove trdosrčnosti. Imel je sina. O, ko bi ga še imel!

Bil je čas — desetletja so že minila od tedaj — ko se je igral njegov sin kot otrok pod njegovimi nogami in se z mehкими, rjavimi očmi večkrat ozrl nanj, kot bi nečesa prosil. Ljubezni je hotel. In ker oče te neme prošnje ni razumel, je bežal k materi. Mati je umrla in deček Moric je rasel, ženjen ljubezni, a od nikogar ljubljen; skoraj osovražen od očeta, ki se je spominjal nelepe, ljubosumne matere.

Pozneje, ko je revež našel bitje, ki ni samo zahtevalo ljubezni, temveč jo je tudi vračalo, tedaj je oče bolj iz hudobnosti kakor iz stanovskega ponosa raztrgal mladi sreci narazen in uničil vse sinove upe. Pobožnemu strahu pred zažugano očetovo kletvijo je Moric žrtvoval svojo srečo.

Tedaj je nastal tako globok prepad med očetom in sinom, da bi niti očetova kletev ne mogla izkopati globljega.

In izmislili so si bajko, da je bil Moric, ki se je potegnil zanj in ga osvobodil iz zdravilišča. Moric! Hahaha! Za kako dramo bi bil to zelo zanimiv zaplet. Toda v življenju se kaj takega ne dogodi. Tudi se ne sme dogoditi! Sramota bi bila to! Če ga zapusti žena, ki jo je ncsil po rokah, ga mora sin, ki ga je zavrgel, najmanj umoriti.

Čuj! Kaj je to?

Kreпки moški koraki v stranski sobi. Prihajajo! Prihajajo! Sovražniki, zdravniki! Iskat so ga prišli, da ga bodo zopet vlekli v zdravilišče. — O, kje je revolver! Vrata so se odprla. Visok mož s temno brado in klobukom v roki je vstopil.

»Niti koraka napreje!« je zavpil blaznež, vzravnan na postelji in divje dvigajoč roke.

Prišlec se je ustavil. Njegove mehke, otožne oči so se srečale z divjimi pogledi zblaznelega.

»Oče!« je izpregovoril rahlo, toda razločno. »Ali me ne poznate? Jaz sem tvoj sin.«

»Sin?« je zavpil trpeči, kot da ne more razumeti. Zdelo se mu je, kakor bi bile temne zavese okrog njega, vidi se samo bled obraz in dvoje oči — pobožnih oči.

On je in nihče drugi. Prišel je in pri naša bolnemu očetu miloščino svojega sočutja.

Miloščino? Proč z njo!

»Proč!« je zavpil bolnik, mahajoč po zraku z onemoglimi rokami. »Nimam sina!«

Molče se je sin obrnil, da bi počakal v stranski sobi. Ni še dospel do tja, ko se je vihar polegel in je ležal bolnik nezavesten v svojih blazinah. V trenutku sta bila pri roki dva služabnika; toda mladi mož jih je

zavrnil in je šel sam k postelji svojega očeta.

Ko se je prebudil iz nezavesti, je nesrečnež zopet zagledal bledi obraz z mehкими očmi, čisto nad blazinami. Nič več ni zdvijal.

»Moric,« je zaihtel, »si res ti?« Namesto odgovora je prijel mladi mož, ki je stal ob postelji, njegovo voko in jo poljubil.

»Nek se je oče branil. »Kaj je s tvojo bivšo nevesto, Rožo Dingsda? Kako živi?«

»V Grazu v samostanu,« je rekel Moric in obrnil glavo v stran.

»In ti?« je vprašal oče. »Kako živiš?«

»Živim mirno tjavendan,« je odgovoril Moric z rahlim vzdihom.

Blaznik je strmel vanj, sprva z izrazom začudenja, potem zamišljeno se smehljajoč.

»Jaz ne, Moric,« je mrmral, »jaz ne živim mirno.«

»Ubogi oče,« je rekel Moric. Njegov glas je zvenel žensko mehko. »Vse vem. Vse, vse bo zopet dobro!«

»Ne vsega,« je ugovarjal bolnik. »Niti polovice ne veš.« Razburjen se je obrnil na postelji. »Niti tretjine — nič ne veš. Povedati ti hočem.« (Dalje prihodnjč.)

Duh v Kentervilu.

(Angleška pripovedka.)

(Dalje.)

Drugo jutro je bil duh zelo slab in utrujen. Silna razburjenca zadnjih štirih tednov so začela kazati sledove, živci so mu popolnoma odpovedali, in pri vsakem najmanjšem šumu je prestrašen skočil kvišku. Pet dni je ostal tiho v svoji sobi in se udal v to, da je opustil večno skrb za krvavi madež v knjižnici. Če družina Otis madeža ne želi imeti, potem za tudi ni vredna. Očividno so bili to ljudje z zelo nizko izobrazbo in popolnoma nezmožni, da bi spoštovali simbolično vrednost hišnega strahu. Vprašanje nadnaravnih prikazni in izpreminjanja nebesnih teles je bilo seveda čisto druga stvar, ki mu pa ni bila nič mar. Njegova sveta dolžnost je bila, enkrat na teden stražiti po hodniku ter vsako prvo in tretjo sredo v mesecu govoriti brezmiselne stvari skozi veliko, barvno stekleno okno v dvorano: tema dvema dolžnostima se radi časti ni mogel odreči. Gotovo je to, da je bilo njegovo življenje zelo hudobno, toda na drugi strani moramo priznati, da je bil v vseh stvareh, ki so bile v zvezi z nadnaravnim, silno vesten. S to vestnostjo torej se je izprehajal prihodnje tri petke kot navadno med dvanajsto in tretjo uro po hodniku, toda strašno je pazil na to, da ga ni nihče niti videl, niti slišal. Sezul je čevlje in stopal kakor mogoče tiho po črvihih tleh; nosil je širok, črn, baržunast plašč ter se posluževal Sunovega Lubrikatorja, da je namazal svoje verige. To zadnje varnostno sredstvo je uporabljal, kar moram priznati, šele po dolgih težavah. Nekega večera pa, ko je bila družina baš pri jedi, se je zaprl v spalnico gospoda Otisa in si vzel steklenico. Sprva se je čutil sicer nekoliko ponižanega, a končno je bil vendar dovolj pameten, da je izprevidel, da ima ta iznajdba nekaj na sebi in na vsak način služi do neke gotove meje svojemu namenu. Vkljub vsemu temu ga vendar niso pustili popolnoma pri miru.

Stalno so bile preko hodnika nategnjene vrvi, preko katerih je v temi seveda padel; in nekega večera, ko je bil obločen baš kot Črni Izak ali lovec iz Hoglewaldae, je krepko zletel po tleh, ker mu je izpodrsnelo na drsalnici iz surovega masla, katero sta napravila dvojčka od tapetne sobe pa do hrastovih stopnic. Ta zadnja razžalitev ga je tako raztogotila, da je sklenil, napeti še zadnjič vse sile, da si zagotovi svojo častivrednost in svoje družabno stališče. To naj bi se zgodilo na ta način, da se prikaže prihodnjo noč drznima mladima učencema iz Etona v svoji znameniti vlogi kot »Smeji Robert ali grof brez glave«.

Več ko sedemdeset let že ni nastopil v tej vlogi, odkar je z njo tako prestrašil ljubko gospodično Barbaro Modish, da je takoj raztrgala svojo zaroko s starim očetom sedanjega lorda Kentervila ter zbežala z lepim Jakobom Casteletownom v Gretno Green, izjavljajoč, da se za vse na svetu noče poročiti z rodbino, ki dovoljuje, da se odurna pošast sprehaja v miraku po terasi. Ubogega Jakoba je pozneje ustrelil lord Kentervil v dvoboju, gospodična Barbara pa je umrla, strta na srcu, še predno je minilo leto. Tedaj je torej njegova prikazen imela največji uspeh. Toda s to vlogo je bil zvezan zelo velik trud, če se more tako reči z ozirom na eno največjih skrivnosti nadnaravnosti. Potreboval je za predpriprave cele tri ure. Končno je bilo vse v redu in zadovoljen je bil s svojo zunanostjo. Veliki usnjati jahatni škornji, ki so spadali k opravi, so mu bili sicer malo preširoki, in našel je samo eno od dveh velikih pištol; toda v celoti je bil čisto zadovoljen s seboj, in ob četrti na eno se je splazil iz sobe ter drsal po hodniku naprej. Ko je dospel do sobe dvojčkov, ki se je imenovala, kar moram omeniti, radi svojih zaves tudi modra spalnica, je videl, da so vrata samo prislonjena. Ker je želel napraviti učinkovit vstop, jih je krepko pahnil — štrbunk — težak vrh vode je padel nanj in ga premočil prav do kože. V istem trenutku je zaslišal s postelje pritajen smeh. To je tako pretreslo ves njegov živčni sistem, da je tekkel, kakor hitro je mogel, proti svoji sobi. Edina tolažba pri vsej stvari je bila ta, da ni imel glave pri sebi, zakaj če bi jo imel, bi bi bile posledice lahko zelo resne.

Sedaj je dal slovo zadnjemu upu, da bi mogel te prostaške Amerikance sploh prestrašiti in se je zadovoljil s tem, da se je v copatah plazil po hodnikih, z debelo, rdečo, volneno ruto okoli vratu, iz strahu pred preprihom, in s samokresom v roki za slučaj, da bi ga dvojčka napadla. Glavni napad nanj pa se je izvršil 19. septembra. Šel je v veliko vzhodno dvorano, kjer se je čutil še najbolj nemotenega. Zabaval se je s tem, da je zasmehoval poslanikove fotografije njegove žene, ki so sedaj visele namesto slik pradedov Kentervilove rodovske. Bil je preprosto, toda dostojno obločen, in sicer je bil ogrnjen z dolgo rjuho, ki je imela tuhtam rjavkaste madeže pokopališke prsti, v rokah je imel svetilnico in lopato grobarjevo. Pravzaprav je bila to oprema »Jonana brez groba, ali mrliški ropar iz Chertsey Barne«, izmed najiminitnejših vlog, katero so Kentervilci dobro poznali, ker je povzro-

čil z njo večni prepir z njihovim sosedom lordom Ruffordom.

Ura je kazala že četrt na tri zjutraj in vse je bilo tiho. Ko se je pa plazil proti knjižnici, da bi zopet enkrat pogledal po morebitnih sledovih krvavega madeža, tedaj sta skočili hipoma iz temnega kota dve postavi, ki sta divje dvigali svoje roke in mu zatulila v uho: »hu!«

Prevzet od groznega strahu, ki se mora polastiti človeka pod takimi okoliščinami, se je zatekel proti stopnicam, kjer ga je pa že čakal Vašington z veliko vrtno škropilnico; ko je videl, da je tako brezupno obkoljen od svojih sovražnikov, je urno zginil v veliko železno peč, ki k sreči ni bila zakurjena, in je moral po silno tožavni poti skozi cevi od peči in dimnike v svojo sobo nazaj, kamor je dospel popolnoma izčrpan, umazan in obupan.

Po teh dogodkih se ni več pokazal. Dvojčka sta čakala ob raznih prilikah na njegov pojav, vsako noč sta natresla po hodniku polno orehovitih luščin, v največjo jezo staršev in služinčadi, a zaman. Očividno je bil ubogi duh tako globoko zadet v svojih čustvih, da se ni hotel več prikazati. Posledica je bila, da je gospod Otis zopet nadaljeval svoje veliko delo o zgodovini demokratske stranke, s čemer se je že več let pečal; gospa Otis je organizirala čudovito kuharsko tekmo, ki je spravila na noge vso grofijo; dvojčka sta se posvetila različnim ameriškanskim narodnim igram in Virginija je jahala po parku s svojim ljubkim ponijem, spremljana od mladega vojvoda iz Cheshvia, ki je smel zadnje tedne velikih počitnic preživeti na gradu Ketervil. Vsesplošno se je mislilo, da je duh zapustil grad, da, gospod Otis je pisal celo v tem smislu pismo lordu Kentervilu, ki je v odgovoru nanj izrazil svojo veliko radost nad tem poročilom in se prav topla priporočil cenjeni gospej soprogi. (Dalje.)

Le prvemu kozarcu se moreš moško odreči, drugemu ne več.

V spomin poročnega dne.

(G. Tonetu Basaju in g. Francki r. Žibert, na Suhi, dne 27. februarja 1924.)

Še v zimski sneg zakrit je svet,
v mrazovih spita spev in cvet,
škrjanec ni še s tál vzletél,
ni še pomladi razodel.

Kaj vendar nas vzbudilo je,
kaj nas v radost združilo je?
Voščila svatovskega glas
zapel je v nas v ta pozni mraz.

Poročni dan, pomembni dan!
V prisegi sklepa dlan se v dlan,
v zvestobi eno se srce
zaupno drugemu dajé.

In prstan vidno veže dva
in Bog potrja vez srca,
da bi do groba verno šla
v telesu enem — dva ...

V telesu enem, Tone, dva,
kot vaju zlata prstana
na dvojno, Francka, sta rokó,
opa pa ena le zlató!

OD DANES IN VČERAJ

ČLOVEK ZVIJANJA.

Pred par dnevi je umrl v Parizu Marinelli, znani posestnik gibljivih udov. Bil je sin saškega kovača in je videl некоč v cirkusu v Lipskem človeka, ki se je zvijsal na vse načine. Ker so bili tudi njegovi členci zelo gibljivi, se je toliko časa vadil doma, da je dosegel velikansko spretnost. Šel je v Berlin v cirkus in se je ravnateljju predstavil s tem, da je kar pred njim izvedel par najtežjih točk. Od tedaj naprej je šel v zmagošlavju po vsem svetu. Najboljše njegovo delo je bilo ponarejanje kačjega gibanja. Okoli drevesa se je zvijsala zelo dolga zelena kača, je slekla obleko in pred občinstvom je stal Marinelli. Ker je zelo rad igral, je zgubil v neki novojši igralnici vse svoje premoženje in je zato še živ prodal svoje okostje neki ameriški znanstveni družbi. Zato je moral na svojih potovanjih nositi seboj posebno kovinsko rakev in pa natančno navodilo, kako naj njegovo truplo balzamirajo. Ko je prišel spet do denarja, je pa okostje kupil nazaj.

To se večkrat zgodi, da kdo še živ proda dele svojega telesa, če je kaj prav zanimivega na njem. Tako beremo, da je nekdo prodal znanstveni družbi svojo glavo. Bila je pa tudi res znamenita, merila je 82 centimetrov! Družba mu je dajala toliko denarja, da je živel brez skrbi, glava je pa postala po njegovi smrti njena last.

CASOPIS BERAČEV.

Najzanimivejši strokovni list na svetu je pač časopis beračev, ki ga izdajajo v Parizu. List prinaša obširen seznam vseh porok, krstov in pogrebov, ki se vršijo tisti teden, pove natančno kraj in uro in priporoči nekatero še prva posebno. Nadalje objavlja list imena dobrih ljudi, kdaj sprejemajo oziroma kdaj so doma, in pa še druge stvari, tihoče se beraške stroke.

RAZNOTEROSTI.

Italijan ljubkega duha vrtnic ne more prenesti in je zato v Italiji tako malo rož. Gazela napravi na begu lahko 26 km na uro.

Eifflov stolp v Parizu je najvišja stavba na svetu; 300 metrov je visok, tako

Saj pisano stoji odslej:
Kar žena, tudi mož imej,
in enega je dveh bridkost
in dvojna enega radost!

Naj Bog svoj blagoslov rosi
na srečo vaju novih dni,
naj čuva dom, družinsko čast,
veselje v hiši, v polju rast

in vaju dragih sive dni
in vaju mladih sladke sni,
ves dom in rod in sad in cvet
do trikrat sivih let!

I. Mohorov.

kakor Smarna gora nad Ljubljano. Ves je iz železa, in vendar ima neki most na Angleškem šestkrat toliko železa v sebi kakor ta velškanski stolp.

Stare čase ljudje zelo hvalijo; in vendar je moral na primer dati trgovec svoje blago neprestano cariniti; na Nemškem na prav kratki razdalji med Minzom in Bambergom 33 krat.

Za en sam turban je treba 25 metrov blaga.

V Evropi je okoli 200 vrst jedilnih gob; 50 prav dobrih, 50 srednje dobrih in 100 manj dobrih. Strupenih je pravzaprav samo sedem.

Mesto Arhangelsk na Ruskem ima 40.000 ljudi, pa nobenega hotela. Kdor hoče prenočiti, si mora polskati sobo v zasebnem stanovanju.

Mesto Augsburg na Nemškem je imelo pred tridesetletno vojsko 90.000 ljudi, po vojski pa 5000.

Vsak dober gospodar si bo naročil od Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani Humekovo knjigo **PRAKTIČEN SADJAR**

za prične takol spomladi pravilno negovati svoje sadno drevje. Z uspehi bodo trud in stroški za knjigo stoterno poplačani. Vezana knjiga velja s poštino vred 124 Din. 1084

Vojaški zdravnik: »Ali imate kako napako?« — Rekrut: »Ja. Streljanja ne morem slišati.« — Vojaški zdravnik: »Ah, bodo že tako glasno streljali, da boste gotovo slišali.«

OPOZORILO! V ponedeljek, 10. marca, ob 9. uri dopoldne bo na lice mesta v Viševku pri Sveti Trojici uradno prevzemanje in cenitev Ostankevega posestva in inventarja h. štev. 20 ter izročitev istega nazaj v last posestnice Marije Rožič in njenih dedičev. Ker so si za šasa sporne tožbe, zlasti meseca oktobra l. 1922, nekateri posestniki iz bližine in daljine sčolice, katerih imena imam v rokah, vedoma neopravičeno prilastili skoro ves gospodar. Inventar (vozove, plug, branje, kose, slamoreznic, sekire, verige, strike, sode ter razno drugo orodje), zato jih tem potom vljudno opozarjam, da naj ves pobrani inventar in pohištvo še pravočasno do 10. marca t. l. spravijo (vrnejo) nazaj na lice mesta, kjer so ga vzeli, ker drugače bom dotične osebe potom sodnijske nadskrbstvene oblasti prisilil, da vse krivično prisvoiene si predmete vrnejo oziroma v gotovini po sedanjih cenah plačajo, kajti... dokaze zoper vse krivce v rokah, na kar... samolasten, boljševiski način so si prisvojili tuja imetje. Poštenost in pravica mora tudi tukaj na dan, prejje ne odneham. — Prof. dr. VAL ROŽIČ, stric mladotnih otrok rajnega Primoža Rožiča.

Sovražni vojak pride v kmetovo hišo in zahteva jedi. Da bi kmeta bolj optašil, položi brčko sabljo prečse na mizo. Kmet gre v hlev, vzame gnojne vile in jih položi poleg sablje. »Kaj je toč zavpije vojak. — »Ej, k tako velikemu nožu spadajo vendar tudi vilice, ki so po temle odgovori modri kmetič. To je pomagalo. Vojak je bil ponižnejši.

Posteljne vloge
Izdeluje najceneje
JOSIP BERNARD
JESENICE - FUZINE, Gorenjsko — Slovenija.
Pri velikem odjemu znaten popust.

»Naš najhujši sovražnik je knopski roče župnik svojemu faranu, ki je bil pijanec. — »No ja, gospod župnik, se odreže ta, vsaj še v svetem pismu stoji, da moramo sovražnika ljubiti.« — »To res da stoji, ga zavrne župnik, kje pa stoji, da ga moraš požirati?«

Čebulček kupujemo. Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 881

IZJAVA.

Izjavljam, da za svojo hčer Emilijo Golob ml. nisem prevzela in ne prevzamem nobenih obveznosti in torej osobito nisem plačnica za dolgove, ki jih je še in ki bi jih moja hči še napravila. — Opozarjam, da Emilija Golob ml. tudi sama pooblastila, razpolagati z mojim premoženjem in prevzemati katerekoli obveznosti v mojem imenu, sklepati kupčije, prodajati moje imovino itd.

Lesno brdo, 28. februarja 1924.
EMILIJA GOLOB STAR.

NAPRODAJ JE okrog 2000 kg (dva tisoč kil) prvovrstne **mrve** in okrog 1000 kg (en tisoč kil) raznovrstne **sladke me.** pod številko 1111.

Češminjevo lubje volčjakovo lubje, sladke koreninice, brinjevo olje in vsa sdravilna zelišča, kupim vsako množino. — ED. PISLER, Vrhnika. 918

Gospodar: »Joža, ali si nesel konjska jermena nazaj?« — Hlapec: »O ti moj Bog, tja grede sem jih nekje pozabil, pa sam ne vem kje.« — Gospodar: »Ti pa jaz povem kje. V gostilnik.« — Hlapec: »To že! Ko bi ta vedel, v kateri!«

Tvrška F. in I. Goričar

•PRI IVANKI• v Ljubljana, Sv. Petra c. 29
priporoča zavnokar došlo **VELIKO IZBIRO BLAGA ZA POMLADANSKE OBLEKE:** fino sukno za moške, dvojne širokosti od Din 60.— naprej, volneno za ženske obleke v najmodernejših barvah dvojne širokosti od Din 50.— naprej, blačevino, kotenino, cefir in oxford najboljših vrste, najnovije svilene robece in serpe. — Velikanska izbira nočnih srajc in kravate.

VSE PO JAKO NIZKIH CENAH!

Halo! TINE: »Apel! Letos pa res ne bo koncu te božje zime. — SPELA: Zima bi mi še nič ne bila napoti, če bi bila vsaj dobro obuta. Moj mož mi je letos že tri pare čevljev kupil, pa sem še vedno bosa. — TINE: Mi smo pa tako dobro obuti, da je kar veselje, ko pa le... ker sem kupil usnje na stojnici PERKO. — SPELA: To sem tudi... slišala. Kdor loče svojo družino dobro obuti, naj kupi usnje na sejm v Kneževah, na Veseli gori, v Kamniku, Škocijanu, Ložu, Začemberku, Črnaalju in Krškem

na stojnici PERKO.

Prijatelj A: »Pomisli! Krčmar »pri zlati goski« mi je včeraj v obraz rekel, da sem osel.« — Prijatelj B: »Verjamem, zato ker ga poznam, da je tak grobijan, da vsakemu resnico kar v obraz pove.«

J. Stjepušin, Sisak
priporoča izborne tamburice, fice, partiture in ostale potrebščine za vsa glasbila.

VELIKA NOČ se bliža!
Za obleke — vsake vrste — kakor tudi za birmance, se kupi danes najbolje in najceneje
pri Ivanu SAVNIK v Kranju.

Združene opekarne d.d. Ljubljana

Telefon 733. Telefon 733.
naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta, na Miklošičevi cesti št. 13, tovarniško zalogo vseh vrst OPEKE lastnega izdelka. — Opeka je na razpolago v poljub. množinah po najnižji dnevni cen.

POZORI! POZORI!
Samo do 22. marca

prodajam razno blago za obleke in perilo, obleke, delavske hlače, srajce, nogavice, rute, robece, kravate, majce itd. itd. z

10% popustom
F. ČEŠNOVAR, Ljubljana, Stari trg 16.
Ne zamudite ugodne prilike!

POZOR:

Modna in manufakturna trgovina nudi vse spomladanske potrebščine za MOŠKE, ŽENSKE, KROJACE in ŠIVILJE, razne VENCE in CVETLICE, OPREME za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih RUT in NOGAVIC.

„POD VELBOM“
LJUBLJANA, Stari trg št. 3.

Važno za posestnike vinogradov!

I' gumijevi trakovi za cepljenje trt dobivajo se v vsaki množini in po najnižjih cenah pri tvrdki:

Svetla d. d. Ljubljana
Centrala: Hilšerjeva ulica 5
Podružnice: Dunajska cesia 20, Mestni trg 25
MARIBOR: Gosposka ulica 20

Ceno češko perje
1 kg sivoga skublj. 65 Din, pol-belega 80 Din, belega 90 Din, boljsega 100 in 120 Din, mehkega kot puh 150 in 180 Din, najboljša vrsta 225 Din. Pošilja pristo car. proti povzetju, od 200 Din višje pristo poštn. Zamena in vrnitev dovoljena. Vzorci za stonj. - Dopisi le na Benedikt SACHSEL, Lobez 159 pri Plznu, Češka. Poštni paketi iz Češke v Jugoslavijo rabijo okoli 14 dni.

Modroci
vseh vrst, ledernodroci K 1700, vrhni sifrik K 1600, mreže K 700 in vse torzadevne potrebščine. — Blago na izbiro in solidno delo.
Rud. Sever, Ljubljana, Gosposvetska c. 8.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000
Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bied. Interesna skupnost z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.

Tvrška F. Fajdiga sin

mizarstvo in zaloga pohištva

Priporoča omare z ladenci in tudi visoke iz mehkega in trdega lesa, postelje, modroce, žimnice, žičnike, stole, mize, sploh vso hišno opravo dobite le v

 v Ljubljani, Sv. Petra cesta 17
po najnižjih cenah.

Svarilo. Podpisana svarila vsakočar pred posledicami, kdor bi razširjal neresnične govorice o meni in Alojziju Podobniku iz Brezja 38. — Ivana Tehovnik, Dobrova št. 10.

Miši, podgane, stenice in ščurki

morajo poginiti, ako uporabite naša prozkušena sredstva: proti mišim in podganam Din 7.00, na ščurke 10 Din, na stenice 10 Din, na molje 6 Din, proti mršcu 3 in 7.00 Din, mast proti vsem 6 Din, mast proti vsem v obliki 7.00 Din, proti korčijam 7.00 Din, Rotar za čiščenje maščob 7 Din. Pošlji po povzelje. „Arto“, kem. laboratorij M. Janker, Zagreb, Petričeva ulica B.III.

VELIKO ŠKODO

si sami delate, AKO KUPITE BLAGO DRUGJE preden si ogledate NIZKE CENE v trgovini

»DANICA«

MAJZELJ & RAJSERJ — LJUBLJANA

Terzajski trg št. 1 (bivša Preskrbovalnica).

Velika zaloga stofov, blachevine, zameta, kontentne, tiskovine, barhenta, flanel, odelj, pletov, nogavic, rokavic, kravat, srajc, ovratačkov, predpasnikov, jopic ter najrazličnejšega drugega blaga. Istotam ZALOGA USNJA VSEH VRST!

Postrežba vestna in točna.

Priporočamo

vsem, da si pred nakupom blaga za oblake, za perilo vsake vrste, za nevestino bala itd., ogledajo zalogo

Oblačilnice za Slovenijo

F. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Njena osrednja prodajalna je v Ljubljani, v hiši „Vzajemna posojilnica“ na Miklošičevi cesti poleg „Uniona“. Podružnica pa se nahaja v hiši „Gospodarske zveze“ na Dunajski cesti št. 29.

Cene zelo zmerno! Zadržno podjetje!

Konzervna tovarna Globus d. d. na Vrhniki

sklepa nasadne pogodbe za grah in fižol za leto 1924

z vsemi onimi pridelovalci, kateri stanujejo v oddaljenosti do 3 ur železniške vožnje do Ljubljane. Semena za saditev dobavi tovarna sama. Določitev prodajne cene se vrši v stalni zlati valuti.

Priglasite za semena in saditev sprejema

Konzervna tovarna Globus d. d. na Vrhniki

Primito

rabe. ZALOGA VELIKANSKA. Cene čudovito nizke ter si raditago ogromno denarja prihranite. Trgovati na gros-cene. Cenik zastoji!

In izkoristite ugodno priliko kadar greste v Celje in nakupite si v veliki trgov. R. Sternicki

SUKNA

In kamgarna za moške ter volne za žensko obleke, platna, cefira, hlače, vino in druga manufakturne

Jadranska banka d. d. Beograd

Dionička glavnica: Din 60,000.000 Rezerva: Din 32,515.000

PODRUŽNICE: Bled, Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Jesenice, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metkovič, Prevalje, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

AMERIKANSKI ODDELEK

Naslov za brzojavke: JADRANSKA

AFILIRANI ZAVODI: Jadranska banka: Trst, Opatija, Wien, Zadar. — Frank Sakser State Bank, Cortland Street 82, New-York City. — Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Puerto Natales, Porvenir.